

Tilinpäätös 2021

ennakkotieto 1.2.2022

Espoo keräsi puskuria tulevia vuosia varten
KH 7.2.2022

Lisätiedot
Pia Ojavuo

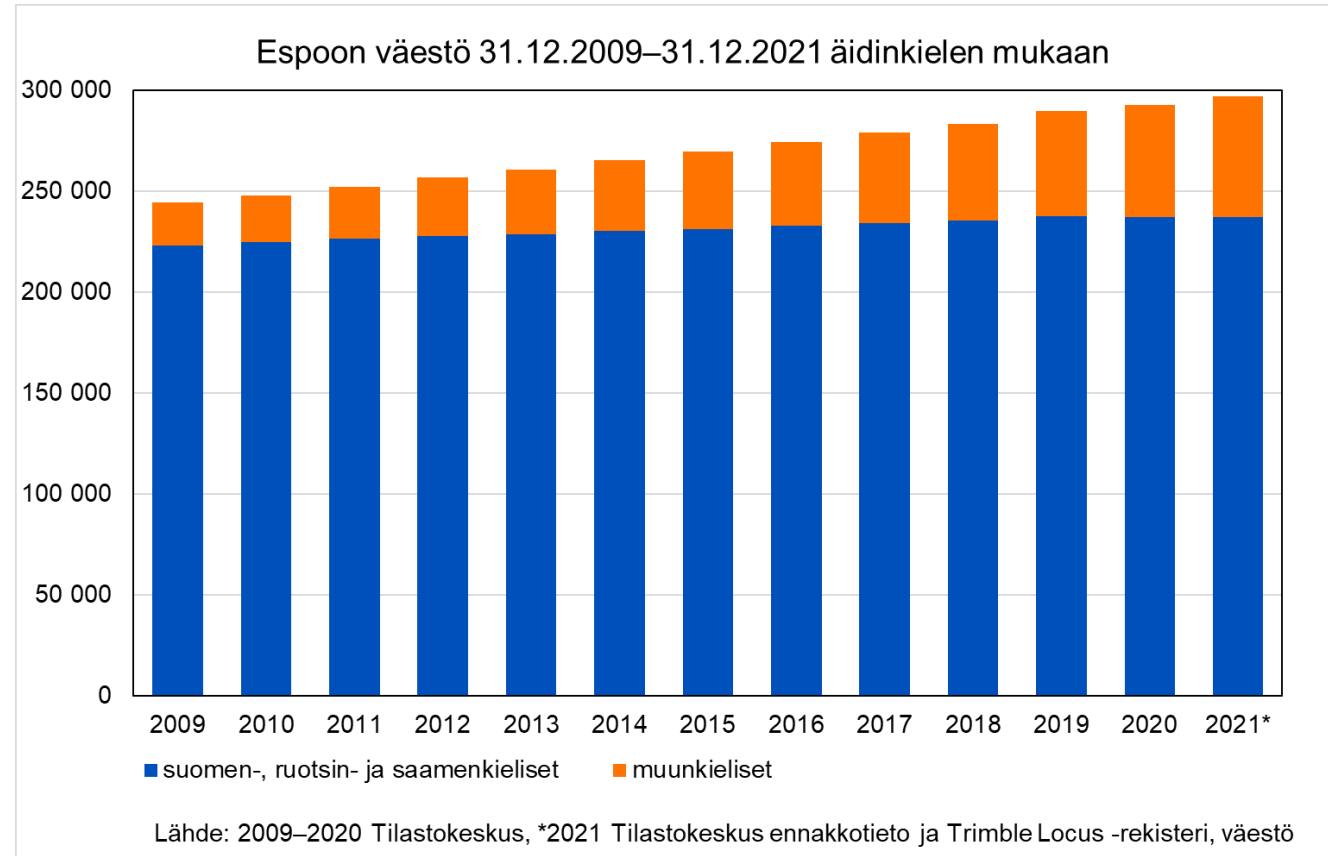
Sisällysluettelo

1. [Yleinen talous, väestö ja työllisyys](#)
2. [Yhteenveto henkilöstömäärien ja –menojen, toimintatuottojen ja -kulujen sekä nettomenojen kehityksestä](#)
3. [Talousarvion ja tavoitteiden toteutumisen tarkastelu toimialoittain](#)
4. [Verotulojen kehitys Espoossa ja suurissa kaupungeissa](#)
5. [Rahoituserien ja rahastojen vuosi](#)
6. [Tuloslaskelma](#)
7. [Investointiosan toteutuminen](#)
8. [Emokaupungin lainakanta ja korkokulut sekä keskeiset tunnusluvut](#)
9. [Valtuuston asettamien tulostavoitteiden toteutuminen](#)
10. [Konserniraportti tammi-joulukuu](#)

 [Paluu sisällysluetteloon](#)

Asukasmäärän kehitys

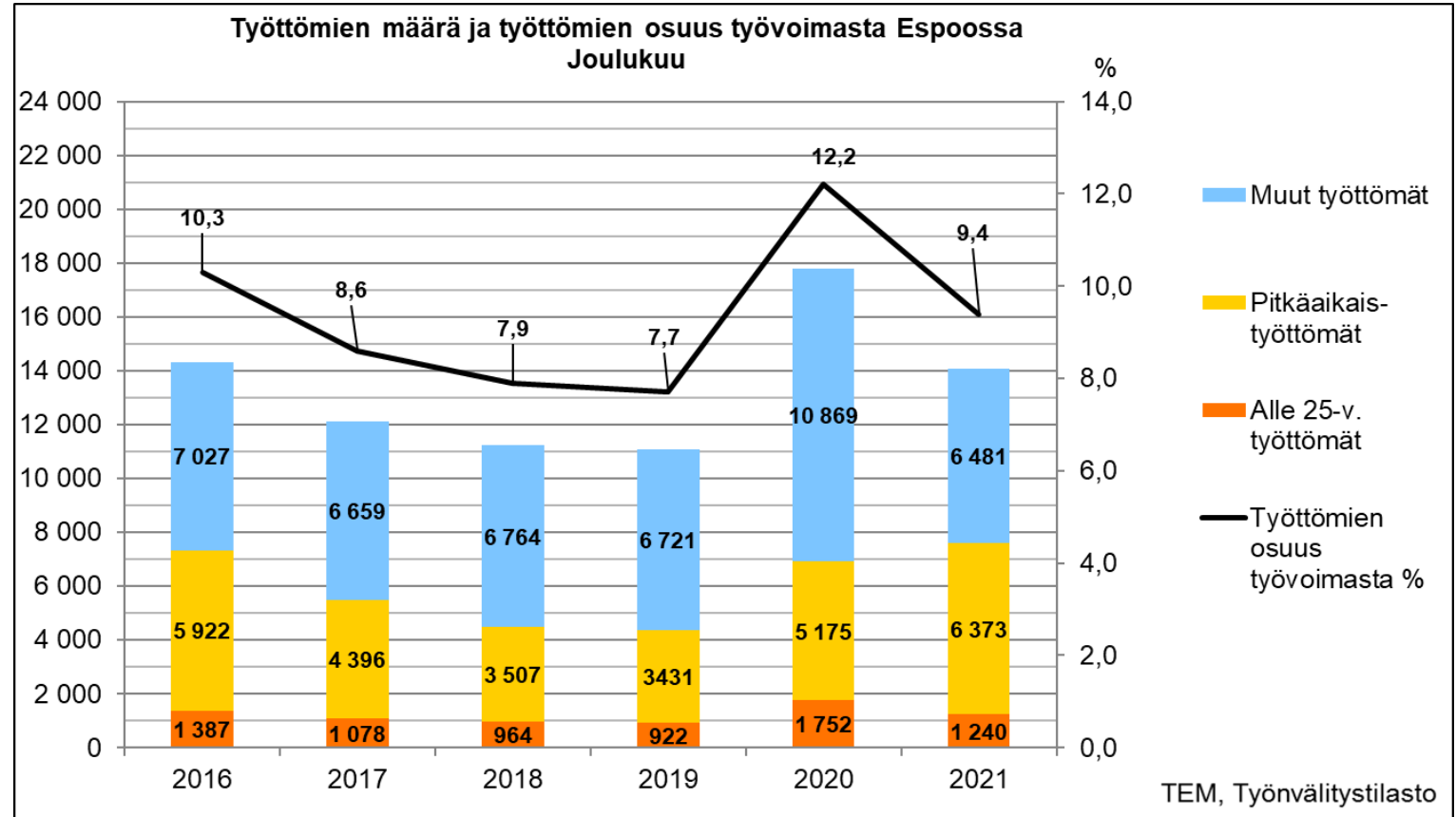
- Espoon väestö oli ennakkotietojen mukaan vuoden 2021 lopussa **297 354 asukasta**
- Väestö kasvoi vuoden 2021 aikana **4 560 asukkaalla** eli 1,6 prosenttia
- Espooseen syntyneiden lasten määrä (3 350 lasta) oli selvästi suurempi kuin edellisvuonna, ja myös kuolleiden määrä (1 740 henkeä) oli suurempi kuin edellisvuonna
- Muuttovoittoa saatiin 2 660 henkeä, mikä on 880 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin
- Nettosiirtolaisuuden osuus väestönkasvusta oli 58 prosenttia

Työttömien määrä ja työttömien osuus työvoimasta Espoossa

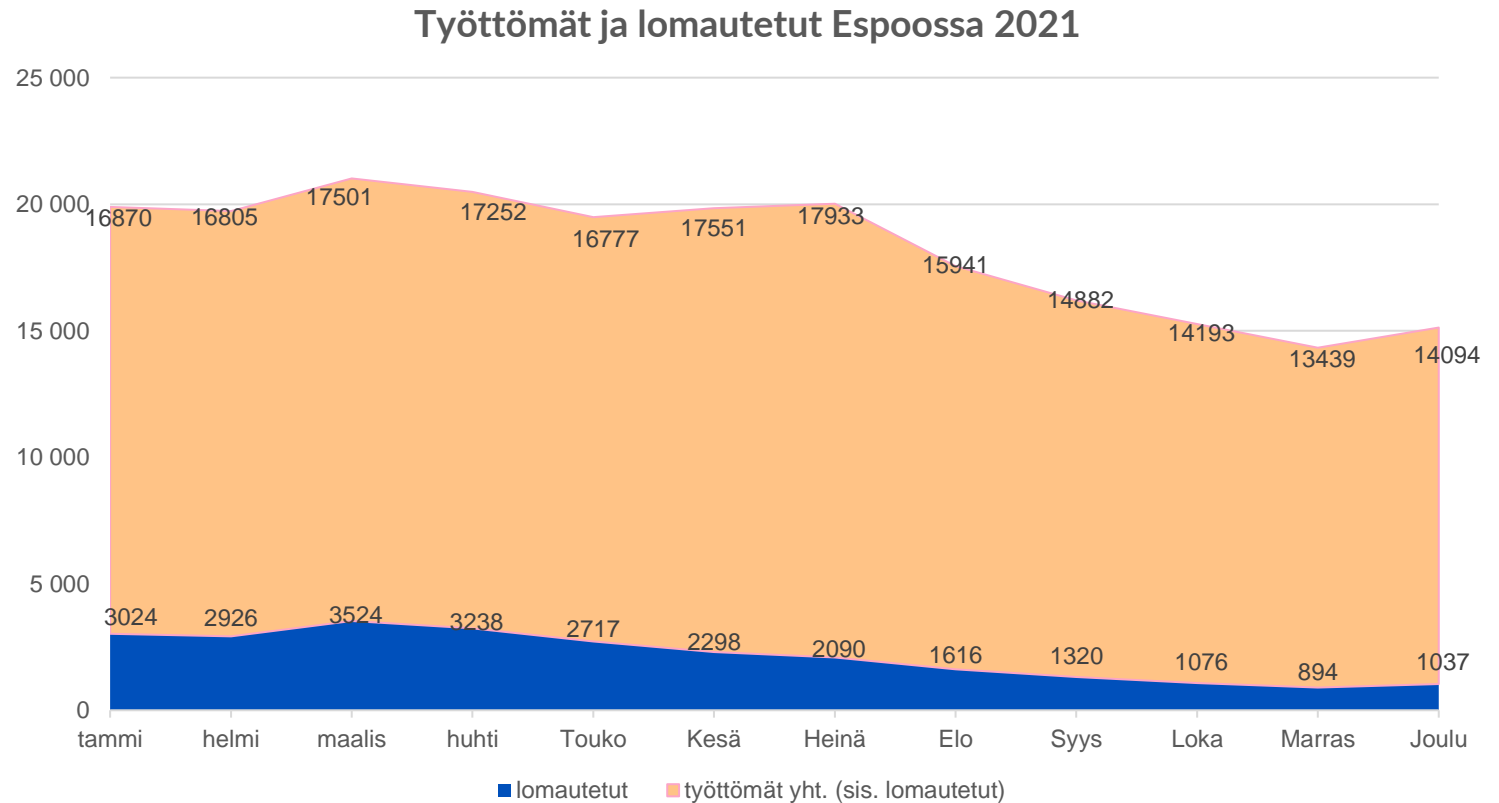
Tilanne 31.12.2021 (TEM)

- **Työttömien osuus työvoimasta 9,4 %**, vuotta aiemmin 12,2 %, kahta vuotta aiemmin 7,7 %.
- **Työttömiä 14 094**, vuotta aiemmin 17 796, kahta vuotta aiemmin 11 074.
- Pitkäaikaistyöttömiä 6 373, vuotta aiemmin 5175, kahta vuotta aiemmin 3431.
- 15-24 v. työttömiä 1240, vuotta aiemmin 1752, kahta vuotta aiemmin 922.
- **Vuoden lopussa avoimia työpaikkoja oli 2 686.**
- **Työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannus 30 M€ / 2021 (24,5 M€ / 2020)**

Työttömät ja lomautetut Espoossa 2021

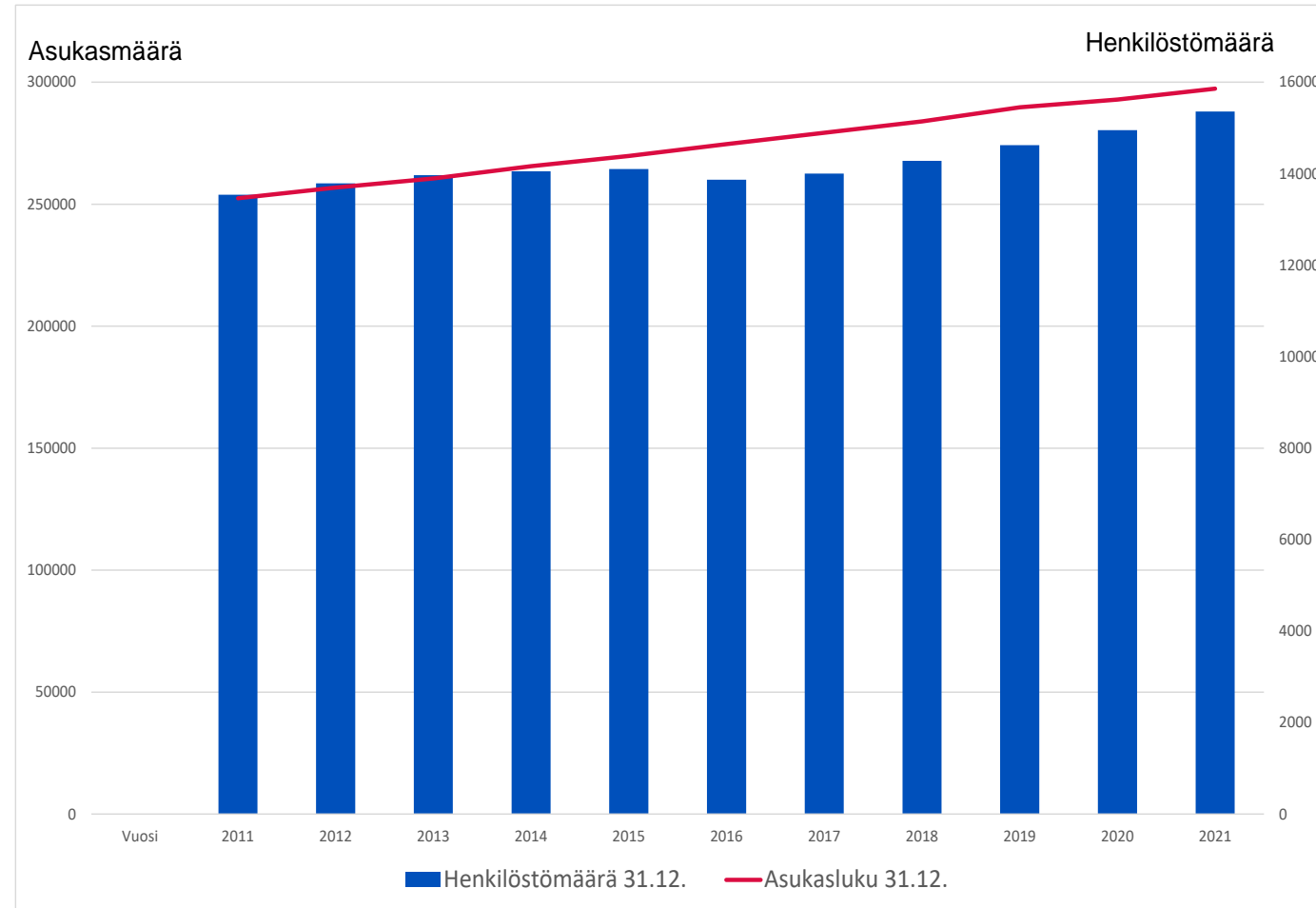
- Vaikka työttömyys oli vuoden 2021 lopulla alhaisempi kuin vuotta aiemmin, oli se edelleen huomattavasti korkeampi kuin ennen koronarajoitusten alkua.
- Vuoden 2021 lopulla työttömiä 14 094, joista lomautettuja 1037. Työttömien osuus työvoimasta 9,4 %.
- Pitkäaikaistyöttömyys on edelleen kasvanut myös vuodentakaisesta tilanteesta. Lomautettujen määrä laskee.
- Vailla työsuhdetta olevien työttömien määrä kasvoi v. 2021 tammi-heinäkuussa, mutta kääntyi laskuun elokuussa.
- Korkeasta työttömyydestä huolimatta avoimien työpaikkojen määrä on ollut korkea koko vuoden 2021. Vuoden lopulla avoimia työpaikkoja oli 2686.

Yhteenveto henkilöstömäärän ja – kulujen, toimintatuottojen, -menojen ja nettotoimintamenojen kehityksestä

Henkilöstö ja asukasmäärän kehitys 2011-2021

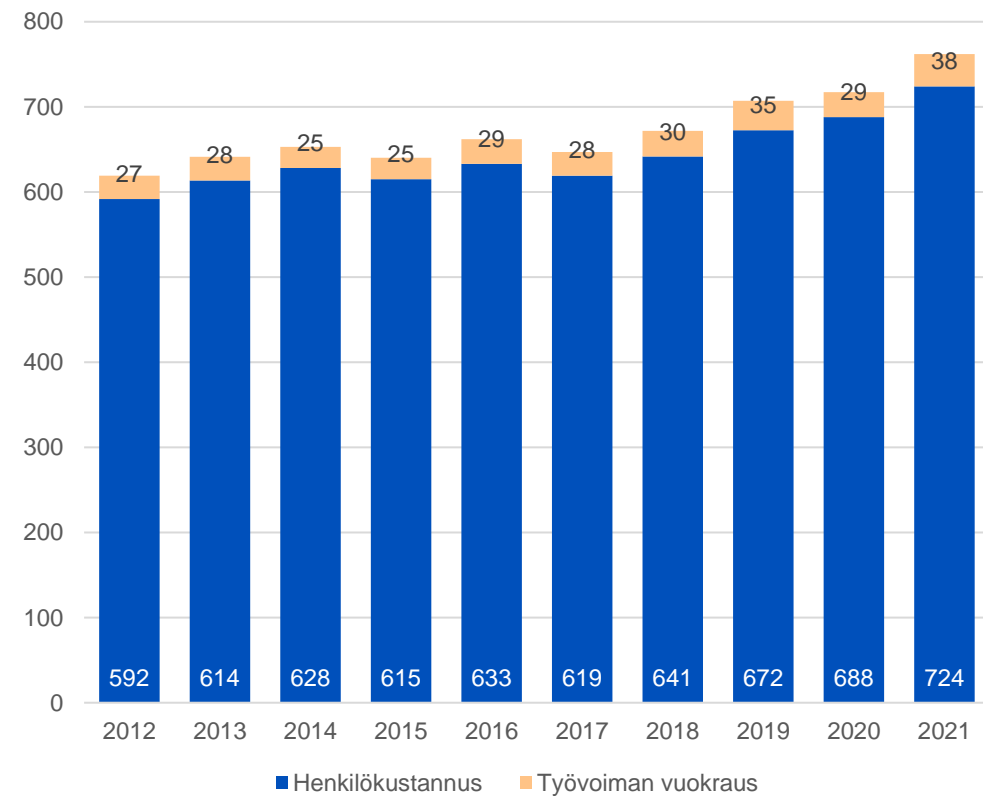
- Kaupungin henkilöstömäärä oli 31.12.2021 yhteensä 15 360 henkilöä. **Henkilöstömäärä kasvoi vuoden aikana 409 henkilöllä.**
- Henkilöstöstä vakinaisia oli 11 241 ja määräaikaisia 4 119.
- **Henkilöstökustannukset kasvoivat tammi-joulukuussa 5,2 prosenttia.**
- *Henkilöstöstä kasvun ja oppimisen toimialalla työskenteli 8 028 (31.12.2020: 8 363), hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla 4 086 (3 983) ja kaupunkiympäristön toimialalla 1 359 (1359) työntekijää. Konsernihallinnossa työskenteli 574 (633), Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksessa 676 (613) ja elinvoiman tulosalueella 637 työntekijää.*
- **Vertailua edellisvuoteen vaikeuttaa organisaatiomuutos 1.8.2021 alkaen sekä uuden henkilöstötietojärjestelmän käyttöönotto.**

Työvoimakustannusten kehitys

- **Henkilöstökustannukset kasvoivat tammi-joulukuussa 5,2 prosenttia.**
- Vuokratyökustannusten kertymä oli joulukuussa 29,5 % suurempi kuin vuotta aikaisemmin.
- Vuokratyövoiman käyttö kasvoi koronapandemiaa edeltävälle tasolle sekä kasvun ja oppimisen toimialalla että hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla.
- **Yhteensä henkilöstö- ja vuokratyökustannukset kasvoivat vuoden 2021 aikana kaupungissa 6,2 %.**

Työvoimakustannusten kehitys, Milj. EUR

AVUSTUKSET JA VALTIONOSUUEDET VUODEN 2021 COVID-19-KUSTANNUKSIIN

Valtionosuuskorotukset 300 m€

Kaikille kunnille
aiheutuvia yleisiä
kustannuksia

(Huomioitava myös vuoden
2020 VOS-korotukset)

Yhteisöveron
jako-osuuden korotus
10 %-yks., ~570 m€

Valtionavustus julkisen terveydenhuollon välittömiin covid-19-kustannuksiin, noin 1,0–1,1 mrd.

Testaus,
jäljittäminen,
rokottaminen
ja hoito

Arvio: 800–900 m€

Muut välittömät
kustannukset
Arvio: 170 m€

Harkinnan-
varainen
osuus
Arvio: enintään
80 m€

Korvaus
erityisistä
kustannuksista
Arvio: 1 m€

Erilliset tiettyihin toimintoihin kohdennetut avustukset

Sairaanhoitopiirien
avustukset 2020–2021

Rajojen terveysturvallisuus-
toimien avustukset

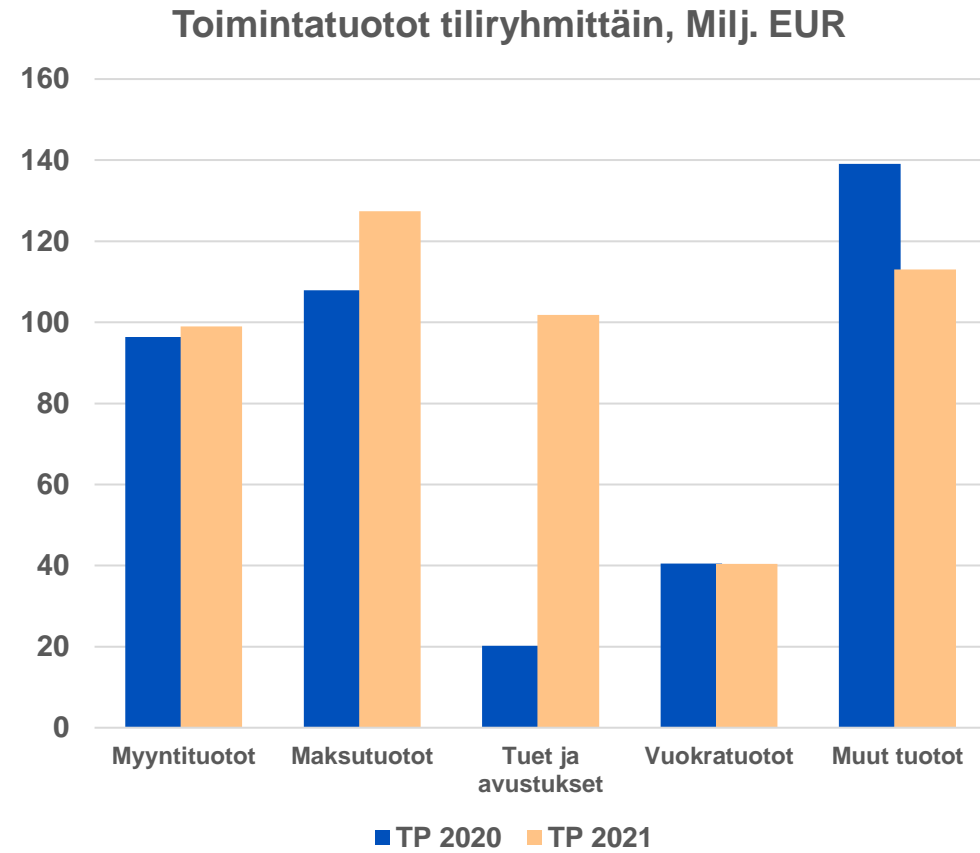
HUS:n testaustoiminnan
laajentaminen (erit. rajatestaus)

FINENTRY-palvelun
toteuttaminen

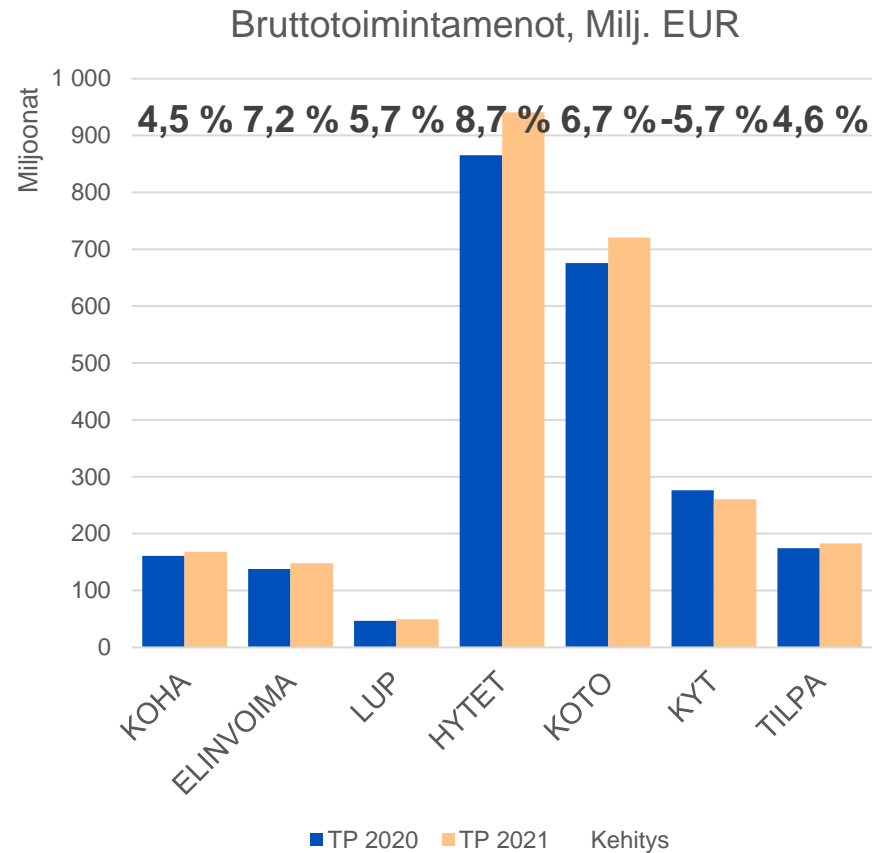
Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat valtion korona-avustusten myötä

- **Ulkoisia toimintatuottoja yht. 481,7 M€, 77,7 M€ ja 19,2 % enemmän kuin 2020**
 - Valtion avustukset koronan torjumiseen, testaamiseen ja rokottamiseen (STM) noin 64 M€, OKM avustukset oppimisen tukeen noin 8 M€
 - Maanmyyntivoittoja ja maanvuokria toteutui noin 12 M€ talousarviossa oletettua enemmän. Maankäyttömaksut nousivat edellisestä vuodesta 17 M€.
 - Myös maan vastaanotto- ja rakennusvalvonnan tulot ylittyivät.

(17 M€ enemmän kuin ennuste 11/2021)

Bruttotoimintamenot toimialoittain

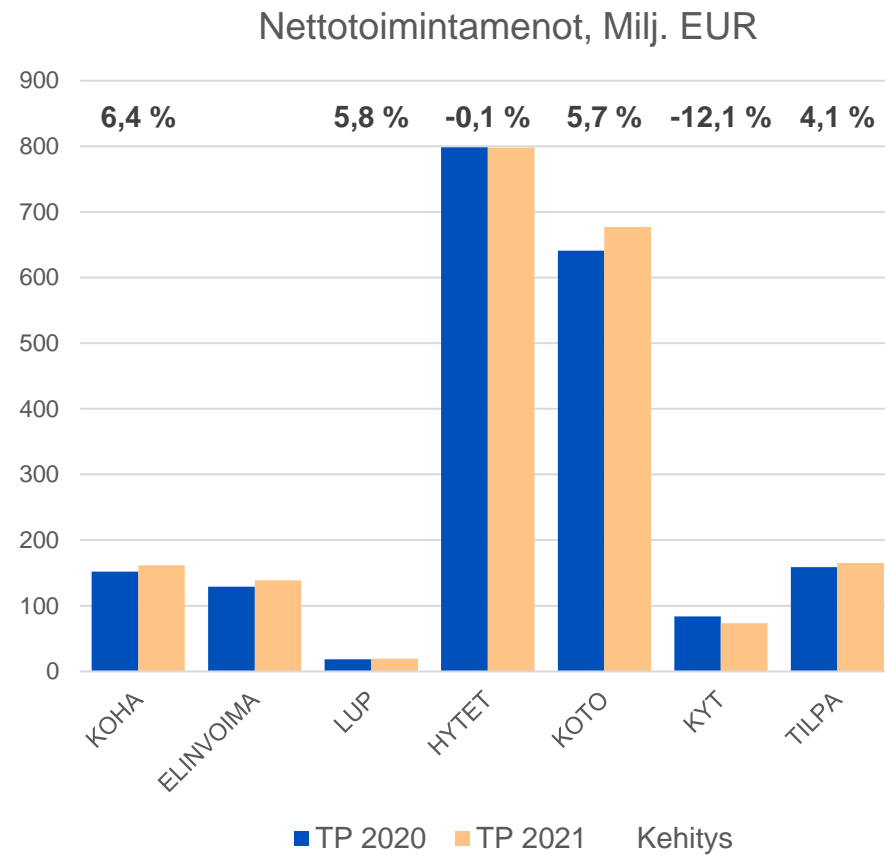
- Toimintamenot yhteensä **2 043 M€**,
 - **101 M€ ja 5,2 %** enemmän kuin 2020
- Hytet:n (8,7%) ja KoTon (6,7%) menojen kasvua kattavat osittain valtion koronakorvaukset
 - **Hytet** kasvu 75,8 M€
 - **Koto** kasvu 45,3 M€
 - **Kyt** kasvu **-16 M€**, HSL kuntaosuus alitti talousarvion n. 13 M€ ja Länsimetron vastikkeet 3 M€
 - **Koha** kasvu 6,3 M€
 - **Elinvoima** kasvu 10 M€

Tiliryhmittäin

- Henkilöstömenot 5,2 %
- Palvelujen ostot ulkoiset 8,6 %
- Aineet, tarvikkeet 12,2 %
- Avustukset – 16 %

(Muutettu talousarvio alittui noin 44 M€ ja marraskuun ennuste 20 M€)

Nettotoimintamenot toimialoittain

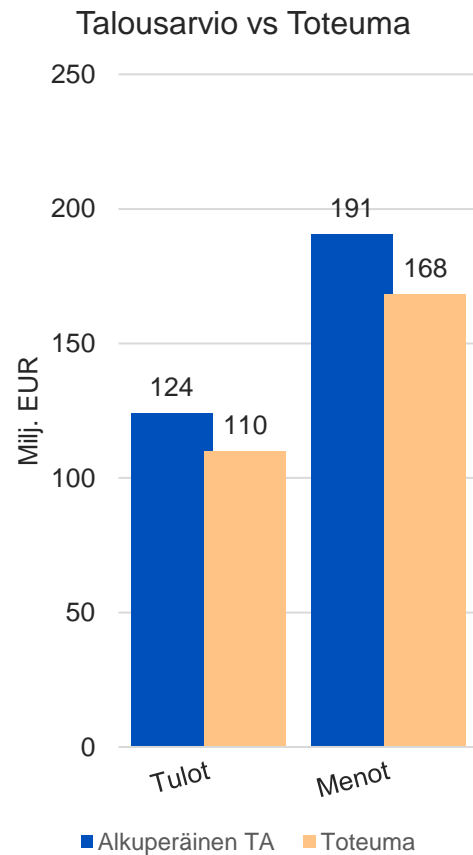
Nettotoimintamenot yhteensä 1 549 M€ kasvua 22 M€ ja **1,5 % vuodesta 2020.**

- **Vuodet eivät ole täysin vertailukelpoiset johtuen koronan aiheuttamista toimintamenojen säästöistä ja tulojen vähentymisestä 2020-2021.**
- **Vertailukelpoisempi kasvu 3,2 %** (eliminoiden sote-koronakustannukset 2020, kun korvaukset osana vos)

Talousarvion ja tavoitteiden toteutumisen tarkastelu toimialoittain

Yleishallinnon talouden toteuma pl. elinvoiman tulosalue

- Tulot alittuivat 13,5 milj. euroa. Kulkukeskuksen toiminnan aloittamisen viivästyminen ja koronarajoitukset asiakaskuljetuksissa vähensivät tuloja 3 milj. euroa sekä ulkopaikkakuntien pois jääminen 7 milj. euroa. Tietohallinnon tulojen alittumisen selittää henkilöstöhallinnon suuren järjestelmähankinnan siirtyminen, muutokset pienkehitysprojekteissa, etätöistä johtuva tulostustarpeiden väheneminen ja IT-laitetoimitusten viivästyminen 5,2 milj. euroa.
- Tulot kasvoivat edellisvuodesta 4 milj. euroa (3,7 %) ja alittuivat muutettuun talousarvioon 4,5 milj. euroa.
- Menot alittuivat alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 22,3 milj. euroa ja muutettuun talousarvioon 13 milj. euroa. Alitukseen vaikuttivat edellä mainittujen kulkukeskuksen ja ICT:n lisäksi koronan vaikutukset muun muassa keskitetysti varattujen kaupunkitasoisten henkilöstörahojen toteutumiseen sekä useiden konsernihallinnon yksiköiden toiminnan, tilaisuuksien ja hankkeiden siirtyminen seuraavalle vuodelle.
- Menot kasvoivat edellisvuodesta 7,2 milj. euroa (4,5 %) ja alittuivat muutettuun talousarvioon 13 milj. euroa

Toimintakatteen alijäämä kasvoi edellisvuodesta 3,3 milj. euroa (6 %)

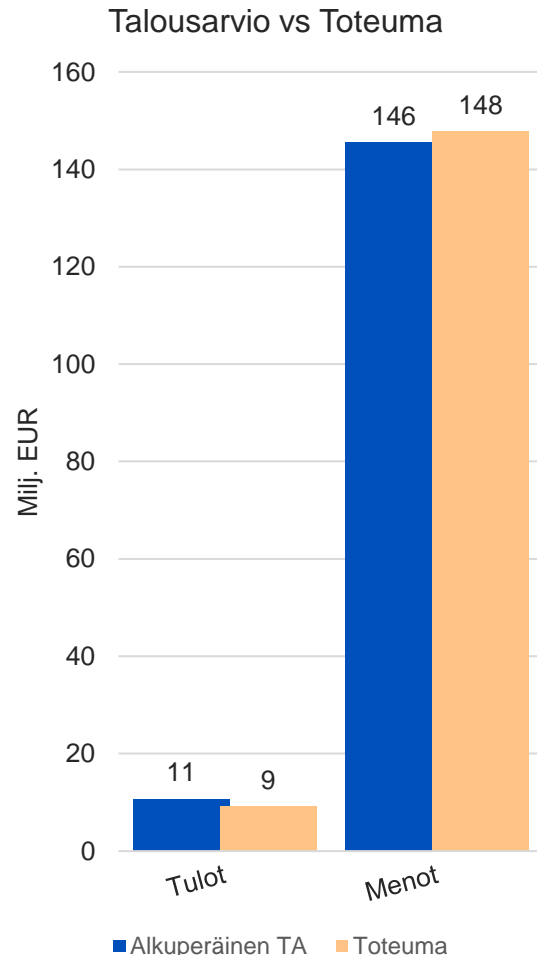
Yleishallinnon toiminnan toteutuminen

Koronaviruksen aiheuttaman epidemian vuoksi kehittämishankkeita jouduttiin lykkäämään ja suuntaamaan voimavaroja epidemian hallintaan liittyviin asioihin. Epidemiasta huolimatta useat toiminnan ja kehittämisen tavoitteet saavutettiin.

- Valtuusto hyväksyi päivitetyn Espoo-tarinan valtuustokaudelle 2021-2025 kokouksessaan 25.10.2021.
- ReStart Espoo, tiedolla ja vaikuttavuudella johtaminen –projektin tuotoksina syntyi Espoon vaikuttavuuden viitekehys, vipumuuttajat ja tiekartta. Niiden pohjalta valmistellaan valtuustokaudelle Vaikuttavuudella johtaminen -kehitysohjelma sekä Espoo-tarinan vaikuttavuusindikaattorit.
- Kaupunginhallitus hyväksyi joulukuussa 2021 esityksen asiointipalvelujen liikkuvan toimintamallin käyttöönotosta ja asiointipisteiden vähentämisestä. Kalajärven palvelutoripilotti päättyi ja hyvien kokemusten perusteella palvelutorikonseptia päätettiin jatkaa alueella. Asiointipisteiden ja palvelutorin käyntimäärät laskivat epidemian vuoksi.
- Espoon kaupungin kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman (SECAP) tavoitteiden mukaisesti hävikkiruoan määrää on saatu vähennettyä yli 7 % edelliseen vuoteen nähden.
- Uudistettu Espoo.fi-sivusto julkaistiin 1.9.2021. Sivuston sisällöntuotanto on keskeinen osa saavutettavuuden toteutumista. Uudistetulla sivustolla on toteutettu saavutettavuusauditointi.
- VPL ja SHL kuljetuksia hallinnoiva Kulkukeskus aloitti toiminnan helmikuussa ja kuljetukset ovat toimineet pääsääntöisesti kohtuullisesti. Toimintaa on pystytty kehittämään sujuvammaksi auditoinnin ja asiakkaiden palautteiden perusteella.
- Koronarokotukset työllistivät työterveyspalveluita.
- Uusi Sarastia365 HR- ja palkkajärjestelmä otettiin käyttöön tammikuussa 2021. Käyttöönotto on kohdannut useita haasteita. Henkilöstöpalvelut on tehnyt tiivistä yhteistyötä järjestelmätoimittajan kanssa tilanteen normalisoimiseksi koko vuoden ajan.
- Espoon kaupungin johtamisen ja talousohjauksen järjestelmäkokonaisuuden (JoTo) toteutus on edennyt, mutta alkuperäisen käyttöönoton päivämäärää on jouduttu siirtämään eteenpäin järjestelmäkokonaisuuden integraatioiden ja datakonversioiden haasteiden vuoksi.
- Sote-uudistuksen toimeenpanon valmistelut käynnistettiin.

Elinvoiman talouden toteutuminen

- Tulot alittuivat 1,5 milj. euroa. Liikunnan asiakasmaksuja kertyi 2,2 milj. euroa talousarviota vähemmän koronasta johtuvien tilojen sulkemisten takia. Erityisavustuksia ja ulkopuolista rahoitusta hankkeisiin saatiin yli talousarvion. Tulot toteutuivat edellisvuoden tasolla.
- Menot yhteensä ylittyivät 2,2 milj. euroa. Henkilöstömenojen alitukseen (4 milj. euroa) vaikuttivat toimialojen palkkatukimäärärahojen alhainen käyttö, vuoden aikana avoinna olleet vakanssit sekä koronan vaikutukset toimintaan. Myös ulkoiset palvelujen ostot alittuivat 2 milj. euroa koronatilanteen pitkittymisestä johtuen.
- Avustukset ylittyivät 10,7 milj. euroa josta työmarkkinatuen (TMT) kuntaosuuskustannusten ylitys 7,6 milj. euroa. TMT kustannukset olivat yhteensä 30,3 milj. euroa. TMT:n kasvua oli edellisvuodesta 23,3 % (+5,7 milj. euroa). Liikunta tuki seuratoimintaa ylimääräisillä kh:n päättämällä avustuksilla yhteensä n.1,6 milj. eurolla. Oopperan määrärahat 1,1 milj. euroa siirrettiin kulttuuriin tulosityksikköön organisaatiomuutoksen yhteydessä sivistystoimesta. Kulttuurilautakunta päätti erityistuen myöntämisestä 0,4 milj. euroa ammattimaisille festivaaleille ja lisämäärärahan espoolaisille taide- ja kulttuurialan ammattilaisille ja ammattitaiteilijoille koronan vuoksi.
- Toimintamenot kasvoivat edellisvuodesta 10 milj. euroa (7,2 %). Toimintakatteen alijäämä toteutuu 3,7 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikompana mutta muutettua talousarviota 5,8 milj. euroa parempana.

Elinvoiman toiminnan toteutuminen

Koronaepidemian vuoksi useita tulosalueen palveluita jouduttiin vuoden aikana sulkemaan ja supistamaan tai kehittämään niille uusia toimintamalleja tai muuntamaan digitaaliseen muotoon. Epidemiasta huolimatta useat toiminnan ja kehittämisen tavoitteet saavutettiin. Koronan negatiivinen vaikutus työllisyyteen oli suuri varsinkin palvelualoilla.

- Elinvoiman tulosalue aloitti toimintansa syksyllä 2021. Yhteistyö tulosityksiköiden kesken käynnistettiin.
- 1.3.2021 alkaneessa työllisyyden kuntakokeilussa siirtyi valtiolta kunnille alle 30-vuotiaiden, vieraskielisten sekä peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saavien työttömien työllisyydenhoidon järjestämisvastuu eli n. 18 000 asiakasta. Kuntakokeilun kautta työllistyi, aloitti opinnot tai osallistui työllistymistä edistäviin palveluihin yli 12 000 asiakasta. Lisäksi n. 200 henkilöä sai palkkatuetun työpaikan kaupungin toimialoilta ja kaupunki tuki taloudellisesti noin 190 espoolaisen työllistymistä yrityksiin tai välityömarkkinoille. Pitkäaikaistyöttömyys on ponnistuksista huolimatta vuoden aikana lisääntynyt koronasta johtuen. Yritystyöpaikkojen ja työllisyysasteen kasvu oli positiivista.
- Vieraskielisten työllisyyden edistämiseksi panostettiin mm maahanmuuttajien osaamiskeskuksen (Oske) kautta yhdessä Omnian kanssa, uudella korkeakoulutettujen maahanmuuttajien osaamiskeskuksen (Koske) ja TalentEspoon tuloksellisten pilottien ja hankkeiden kautta.
- Tammi-toukokuussa kulttuuritalot ja museoiden näyttelyt olivat suljettuina, ja kulttuurin yleisötapahtumia ei järjestetty lainkaan kokoontumisrajoitusten vuoksi. Kirjastot palvelivat asiakkaita rajoitetuin palveluin. Kesällä ja syksyllä toimintaa järjestettiin ja sopeutettiin kulloinkin voimassaolevien rajoitusten mukaisesti. Monia palveluja muunnettiin myös digitaaliseen muotoon.
- Espoossa annettava taiteen perusopetus siirtyi kulttuurin tulosityksikön vastuulle elokuussa 2021.
- Lapsille ja nuorille tarkoitettu Suomen Harrastamisen mallin mukainen Espoon harrastuspolku – Hobbystigen i Esbo käynnistyi syksyllä Kulttuurin tulosityksikön koordinoimana yhteistyössä Liikunnan ja urheilun tulosityksikön kanssa.
- Koronapandemia vaikutti vahvasti liikunnan palveluihin ja niihin osallistumiseen pitkin vuotta mm. sisäliikuntatilojen ja hallien sulkemisten kautta. Toimintaa sopeutettiin ja muunnettiin eri keinoin. Lapsille, nuorille ja perheille järjestettiin maksutonta harrasteliikuntaa yhteistyössä espoolaisen seurakentän kanssa.
- Ulkoliikuntaryhmiä lisättiin kentille, rannoille ja puistoihin. Etäliikunnanohjaamista netin välityksellä toteutettiin. Korostettiin ja kehitettiin ulkoliikunnan mahdollisuuksia mm. ulkokuntosalien ja kuntoportaiden rakentamisella. Latuverkosto n. 200 km oli talvella 2021 erityisen suosittu. Matinkylään avattiin uusi jääurheilukeskus ja sen yhteyteen tekojää. Useita tekonurmikenttiä avattiin.
- Seuratoimintaa ja kulttuuritoimijoita tuettiin ylimääräisin avustuksin koronapandemian vaikutusten kompensoimiseksi.

Yleishallinnon tulostavoitteiden toteutuminen

Yhteensä neljätoista (14) tulostavoitetta. Puolet tavoitteista arvioidaan toteutuvan.

- Sisältää työllisyyteen ja elinkeinotoimintaan liittyvät tulostavoitteet
- Kulttuurin ja liikuntaan liittyvät tulostavoitteet raportoidaan osana Kasvun ja oppimisen toimialan osuutta

Toteutuu:

- Työpaikkojen määrä Espoossa ja kasvukäytävillä kasvaa.
- Yritysten määrä Espoossa kasvaa.
- SECAP-ohjelman toimeenpano ja muu hiilineutraaliustyö yhdessä kumppaneiden kanssa.
- Henkilöstön kokemus työhyvinvoinnista ja työn sujumisesta on hyvä.
- Terveysperusteiset poissaolot vähenevät 10 % edellisen vuoden vastaavan ajankohdan tasosta.
- Toimintakatteen alijäämä on enintään Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman ja talousarvion mukainen.
- Kaupungin investointien tulorahoitusaste on vähintään talousarvion mukainen.

Toteutuu osittain:

- Työttömyysaste lähestyy Espoo-tarinan tavoitetasoa.
- Kustannusvaikuttavuutta parannetaan digitalisointia lisäämällä.

Poikkeamat:

- Työmarkkinatuen kustannukset laskevat.
- Henkilötöön tuottavuus paranee 1,0 %.

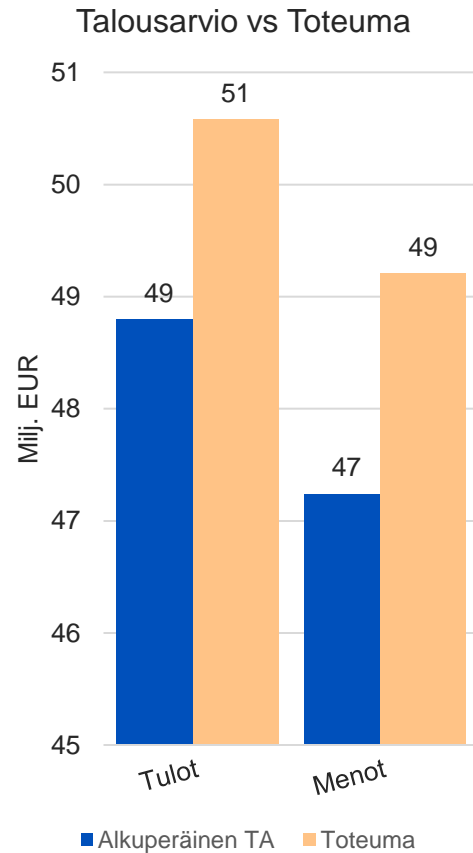
Ei voida vielä arvioida:

- Työllisyysaste lähestyy Espoo-tarinan tavoitetasoa.
- Palvelutuotannon tuottavuus paranee vähintään 2,0 % peruspalvelujen hintaindeksin muutos huomioiden.
- Konsernin lainakanta (pl. Espoon Asunnot ja HSY) kääntyy laskuun valtuustokauden lopulla.

Koronapandemia heikensi työllisyystilannetta ja erityisesti kasvatti pitkäaikaistyöttömien määriä, joka näkyy työmarkkinatuen kustannuksissa.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen talouden toteutuminen

- Tulot (muut kuin maksuosuudet) pysyivät samalla tasolla kuin v. 2020 mutta ensihoidon tulot jäivät alle talousarvion n. 0,5 milj. euroa.
- Henkilöstökulut kasvoivat ed. vuodesta 5,6 %. Pandemiasta aiheutuneet kustannukset olivat n. 0,4 milj. euroa.
- Tilikauden tulos (ennen tasauskirjauksia) jäi n. 1,4 milj. euroa alijäämäiseksi. Alijäämä tullaan laskuttamaan pelastustoimen alueen jäsenkunnilta ja ensihoidon osalta Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriltä.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen toiminnan toteutuminen

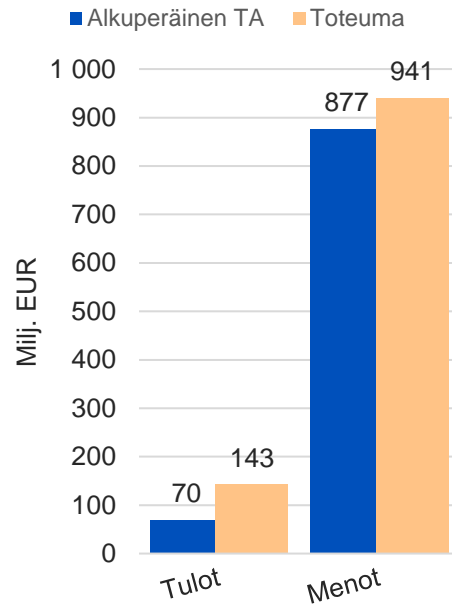
Olennaiset tapahtumat toiminnassa

- COVID-19 –pandemia ei heikentänyt hälytystehtävien hoitamista eli asiakkaan saamaa palvelua pelastustoiminnassa ja ensihoitopalvelussa. Pandemia vaikeutti valvontatoimintaa, turvallisuusviestintää, henkilöstön osaamisen ylläpitämistä ja kehittämistä sekä osin tukipalveluja ja hallintoa.
- Valvontasuunnitelman mukaiset valvontatoimenpiteet eli palotarkastukset sekä kemikaalivalvonnan luvat ja päätökset toteutuivat 100-prosenttisesti.
- Turvallisuuskoulutuksia ja -tapahtumia pelastuslaitos ja alueen sopimuspalokunnat järjestivät 529 kappaletta. Määrä oli sekä tavoitetta että vuoden 2021 tulosta suurempi.
- Pelastustehtäviä oli 8317, mikä oli 4 vähemmän kuin edellisvuonna. Maastopaloja sammutettiin 149 (2020:138), rakennuspaloja 99 (300) ja liikennevälinepaloja 113 (143). Palokuolemia oli kolme (kaksi).
- LUP:n 23 ensihoitoyksiköllä oli hälytyksiä vuonna 2021 yhteensä 46 049 (2020: 41 176). Hälytysten lukumäärä kasvoi > 10 %. Lisäksi ensivasteena hätätilapotilaan avuksi hälytettiin pelastuslaitoksen sekä sopimuspalokuntien ensivasteyksiköt vuonna 2021 2 133 kertaa (1 768). Myös ensivastehälytysten määrä kasvoi vuoteen 2020 verrattuna.
- Hyvinvointialueuudistuksen lait hyväksyttiin 1.7. Pelastuslaitos on ollut aktiivisesti mukana Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelussa.
- Työtapaturmia 2021 oli 36 kpl. Määrä väheni 14 % vuodesta 2020 (42) ja 28 % vuodesta 2019 (50).

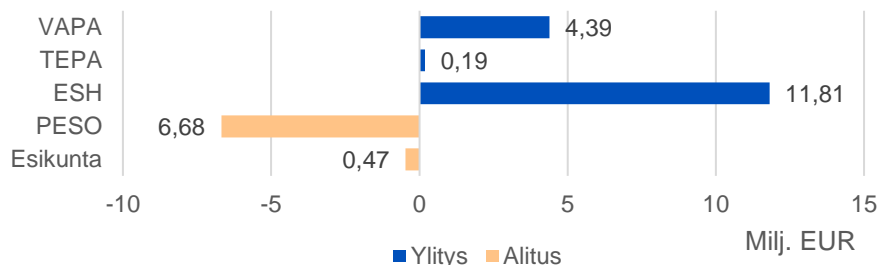

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan talouden toteutuminen

Talousarvio vs Toteuma

Toimintakatteen poikkeamat

- Tulot kasvoivat edelliseen tilinpäätökseen verrattuna ja ylittivät vuoden 2021 alkuperäisen ja muutetun talousarvion. Tulokertymän suuruuteen vaikuttivat koronasta tulleet valtionkorvaukset.
- Menojen kasvu kohdistui palvelujen ostoihin ja hoitotarvikkeisiin.
 - Suurin menokasvu oli avosairaanhoidossa rokotuksista, korona-näytteenotosta, -neuvonnasta ja tartuntajäljityksestä johtuen.
 - Palvelujen ostot ylittyivät lasten sijaishuollossa, vammaisten palveluissa ja vanhusten palvelujen sairaalan toiminnossa.
 - Työvoiman vuokrauspalvelujen kulut kasvoivat koko toimialalla, erityisesti vanhusten palvelujen kotihoidossa.
 - Avustuksissa syntyi säästöä perhe- ja sosiaalipalveluissa, mm. omaishoidon tuessa ja toimeentulotuessa.
 - Oman toiminnan henkilöstökulut kasvoivat edellisestä vuodesta, alittaen kuitenkin muutetun talousarvion.
 - Erikoissairaanhoidon menot kasvoivat 5,9 milj. euroa (+2,0%) edellisestä vuodesta.
 - Koronasta aiheutui toimialalle ylimääräisiä kustannuksia 63,8 milj. euroa (ilman toimialan sisäisiä siirtoja).

Toimintamenot ylittivät alkuperäisen talousarvion 64,6 milj. eurolla. Muutettuun talousarvioon verrattuna, toimintamenot alittuivat 2,2 milj. euroa ja toimintakate parani sekä alkuperäiseen että muutettuun talousarvioon nähden. Edellisestä tilinpäätöksestä kate parani 0,2 milj. euroa.

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan toiminnan toteutuminen 1(2)

Koronan vaikutukset toimintaan

- Asioinnissa etäkontakteja suositaan mahdollisuuksien mukaan ja niiden määrä on kasvanut merkittävästi.
- Palvelujen osittaisia sulkuja ja supistuksia sekä henkilöstön siirtoja eri tehtäviin on jouduttu tekemään kriittisten palvelujen turvaamiseksi.

Vanhusten palvelut

- Laajennettiin etäkotihoitoa.
- Vakiinnutettiin kotiutus- ja kriisiasiakkaan prosessia.
- Aloitettiin LU hyvinvointialueen valmistelu, muun muassa
 - yhtenäistettiin palvelujen kriteerejä yhdessä LU-kuntien kanssa
 - laajennettiin hoivakotiportaalin käyttö LU-kuntiin
 - kehitettiin elämän loppuvaiheen hoitoa
- Otettiin käyttöön uudet kotihoidon pysäköintilupakäytännöt ja sähköinen ajopäiväkirja.
- Tehtiin toimenpiteitä henkilöstön riittävyyden turvaamiseksi kattavan selvityksen pohjalta (muun muassa aloitettiin henkilöstön rekrytointi ulkomailta ja kehitettiin kotihoidon perehdytystä ja osaamisen varmistamista).

Terveyspalvelut

- Pandemian aiheuttama lisäkuormitus ja toiminnalliset muutokset aiheuttivat palveluiden saatavuustilanteeseen haasteita edelleen vuonna 2021.
- Koronaviruspandemian vuoksi terveysasematoiminnassa infektiopotilaiden hoito toteutui keskitetysti 1-9/2021 Samarian terveysasemalla. Loppuvuoden myötä infektiopotilaiden vastaanotto laajeni lähes kaikille terveysasemille.
- Terveysasemien vastaanottoaikoja oli vähemmän tarjolla johtuen toiminnan poikkeavasta luonteesta.
- Avosairaanhoidossa vahvistettiin alueellista puhelinvastuuta elokuusta alkaen ja saatiin mm. päivystyksellisiin puheluihin vastattua saman vuorokauden aikana. Terveysasematoiminnassa valmisteltiin chat-hyvinvointisovelluksen käyttöönottoa vuodelle 2022.
- Terveysasematoiminnassa käynnistettiin tiimimallikonseptin valmistelu Kilon terveysasemalla syyskuussa ja tiimiterveysasematoiminta käynnistyi marraskuussa. Palveluiden saatavuus parani mallin käyttöönoton myötä.
- Ulkoistetun terveysaseman sopimus kilpailutettiin vuoden 2021 aikana ja uusi kumppani aloitti 1.1.2022.
- Suun terveydenhuollon palvelutuotannossa ei ole päästy 2019 tasolle, mutta käyntejä on noin 24% enemmän kuin vuonna 2020 (2019: 231 000, 2020: 173 000, 2021: 214 000)
- Hankittiin yksityisiltä palvelutuottajilta palveluja hoitojonojen purkamiseksi (MTP).

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan toiminnan toteutuminen 2(2)

Perhe- ja sosiaalipalvelut

- Perhekeskustoimintamallia on kehitetty ja Espoon keskuksen perhekeskus Campuksen toiminta on käynnistymässä (toukokuu 2022).
- Lasten sijaishuollon ostopalveluiden kustannuskasvu on saatu taitettua kasvattamalla perhehoidon osuutta merkittävästi samalla kun oman palveluntuotannon vahvistaminen on edistynyt järjestämistapamuutoksen toteuttamiseksi.
- Lapsiperheiden palveluissa on panostettu digitaalisiin palveluihin sekä etäkontakteihin kuitenkin turvaten myös perinteiset palvelumuodot.
- Asunnottomuuden kasvua on saatu hillittyä aikuisten sosiaalipalvelujen asumispalvelujen vahvistamisen myötä, kun palveluita on kohdennettu tilapäismajoituksesta kohti tuettua ja itsenäistä asumista.
- Vammaisten tuetun asumisen asiakkaiden määrä kasvoi omassa toiminnassa 67 %. Koronatilanne vaikutti etenkin ihmisten liikkumiseen ja sitä kautta kuljetuspalvelujen käyttö väheni merkittävästi.
- Terveystieteiden koronan aiheuttamat toimenpiteet (mm. rokottaminen ja henkilöstösiirrot) ja henkilöstön saatavuusongelmat ovat aiheuttaneet merkittäviä toiminnan supistuksia samanaikaisesti palvelujen tarpeen kasvaessa.

Esikunta

- Länsi-Uudenmaan sote-hankkeiden tulot jäivät muutetusta talousarviosta 2,5 milj. euroa ja menot alittivat talousarvion 2,6 milj. eurolla.

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan tulostavoitteiden toteutuminen

Toimialalla on yhteensä 13 sitovaa tulostavoitetta, joista kahden arvioidaan toteutuvan ja viiden toteutuvan osittain.

Toteutuu

- Kotona asuu vähintään 94 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä.
- Toimintakatteen alijäämä on enintään Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman ja talousarvion mukainen.

Toteutuu osittain

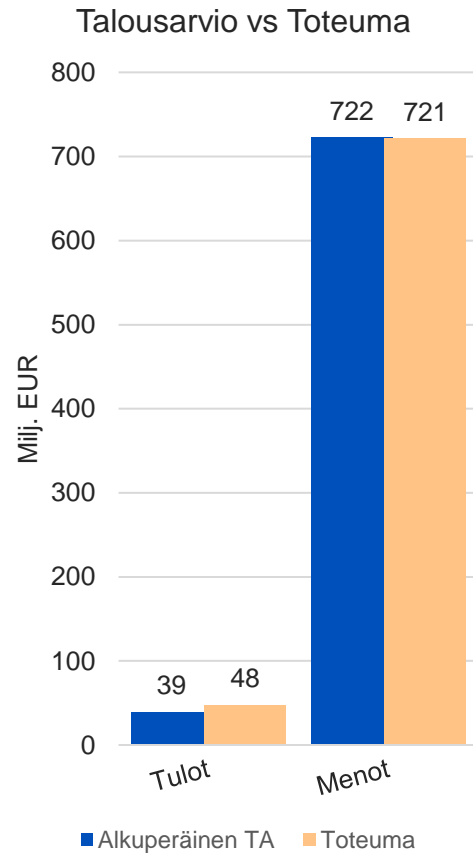
- Digitalisaation hyödyntäminen kasvaa SOTET:n asiakaskontakteissa vuonna 2021.
- Kehitetään perussoten palveluja sekä perustason ja esh:n integraatiota siten, että päivystyspalvelujen tarve vähenee verrattuna vuoteen 2020.
- Asiakastyytyväisyys paranee vanhusten palvelujen sairaalan potilailla, pitkäaikaishoidon asukkailla ja kotihoidon asiakkailla.
- Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten suhteellinen osuus ikäluokasta ei kasva.
- Tarve lasten ja nuorten psykiatrisiin palveluihin vähenee.

Poikkeamat

- Terveysasemien palvelukyky paranee ja tavoitteena, on että lääkärin kiireettömälle vastaanotolle (T3) päästään 28 vuorokauden sisällä (Q1-Q4≤28).
- Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen oman tuotannon vuorokausihinta alenee.
- Vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten kustannuskasvu taittuu.
- Säännöllisen kotihoidon asiakkaan luona käyvien eri hoitajien määrä vähenee.
- Kotihoidon asiakkaiden kipu hoidetaan hyvin.
- Tuetun asumisen osuus vammaisten asumispalveluista kasvaa.

Kasvun ja oppimisen toimialan talouden toteutuminen

- Tulot ylittävät 8,6 milj. euroa alkuperäisen talousarvion ja muutetun talousarvion 1,8 milj. euroa. Eron merkittävin syy on saadut korona-avustukset.
- **Menot alittivat alkuperäisen talousarvion 1 milj. eurolla** ja muutetun talousarvion 8,3 milj. eurolla. Säästöjä saatiin sisäisistä palveluista (erityisesti ICT-kulut) ja koronan aiheuttamista rajoituksista toiminnassa. Lisäksi osa korona-avustusten käytöstä siirtyi seuraavalle vuodelle. Tulosityksiköissä suurimmat säästöt toteutuivat suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja ruotsinkielisissä sivistyspalveluissa.
- **Toimintakate oli 9,8 milj. euroa alkuperäistä talousarviota parempi.**

Talous toteutui muutetun talousarvion puitteissa.

Kasvun ja oppimisen toimialan toiminnan toteutuminen

Organisaatio

- Uusi organisaatio perustettiin kh:n linjausten mukaisesti organisaatiota madaltamalla ja toimintaa tehostamalla
- Uuden toimialan tavoitteena on tukea yhtenäistä kasvun ja oppimisen polkua ja varmistaa jokaiselle lapselle hänen kasvuaan ja oppimistaan tukeva opin polku varhaiskasvatuksesta toisen asteen loppuun
- Ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja opetus ovat rakentaneet etunojassa yhtenäistä kasvun ja oppimisen polkua

Palvelut / saavutukset

- Palveluita sopeutettiin joustavasti ottaen huomioon koronarajoitukset ja –ohjeistukset
- Koulut kyettiin pitämään lähiopetuksessa syyslukukauden alusta koronan leviämisestä huolimatta
- Oppimistulokset olivat edelleen käytettävissä olevilla mittareilla maan kärkitasoa
- Suomen paras lukio pakollisten aineiden keskiarvolla mitattuna oli Etelä-Tapiolan lukio
- Toisen asteen oppivelvollisuus astui voimaan 1.8.2021. Espoo onnistui oppivelvollisuuden toteuttamisessa niin että 99,9 prosentille Espoossa asuville saatiin järjestettyä koulutuspaikka toiselta asteelta yhteistyössä Omnian kanssa
- Espoon nuorisopalvelut uudisti toimintaansa asiakaslähtöisemmäksi menemällä sinne missä nuoret ovat

Kehittäminen

- Varhaiskasvatuksen palveluseteli otettiin käyttöön 1.8.2021.
- Varhaiskasvatuksessa haasteena henkilöstön saatavuus, käynnistetty toimenpiteitä tilanteen parantamiseksi
- Käynnistettiin yhteistyö uuden Länsi-Uudenmaan hyte-alueen kanssa palveluiden jatkuvuuden ja kehittämisen turvaamiseksi.
- Vieraskielisen opetuksen kehittämistä jatkettiin tekemällä OKM:lle esitys englanninkielisestä suomalaiseen Opsiin perustuvasta ylioppilastutkinnosta

Kasvun ja oppimisen toimialan tulostavoitteiden toteutuminen

Yhteensä kuusi tulostavoitetta, joista viiden arvioidaan toteutuvan.

Toteutuu:

- Varhaiskasvatuksen osallistumisastetta nostamalla parannetaan lasten oppimisvalmiuksia ja luodaan jatkumoa tuen tarpeisiin vastaamisessa varhaiskasvatuksesta opetukseen.
- Espoon oppimistulokset ovat Suomen parhaat (olemassa olevilla mittareilla)
- Kansainvälisyyttä on edistetty Sivistystoimen kansainvälisyys- ja globaalikasvatusohjelman 2019-2021 mukaisesti kustannustehokkailla tavoilla.
- Eri kieli- ja kulttuuriryhmien lasten ja nuorten osallistumisaste kasvaa kotoutumista ja työllisyyttä edistäen.
- Toimintakatteen alijäämä on enintään Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman ja talousarvion mukainen.

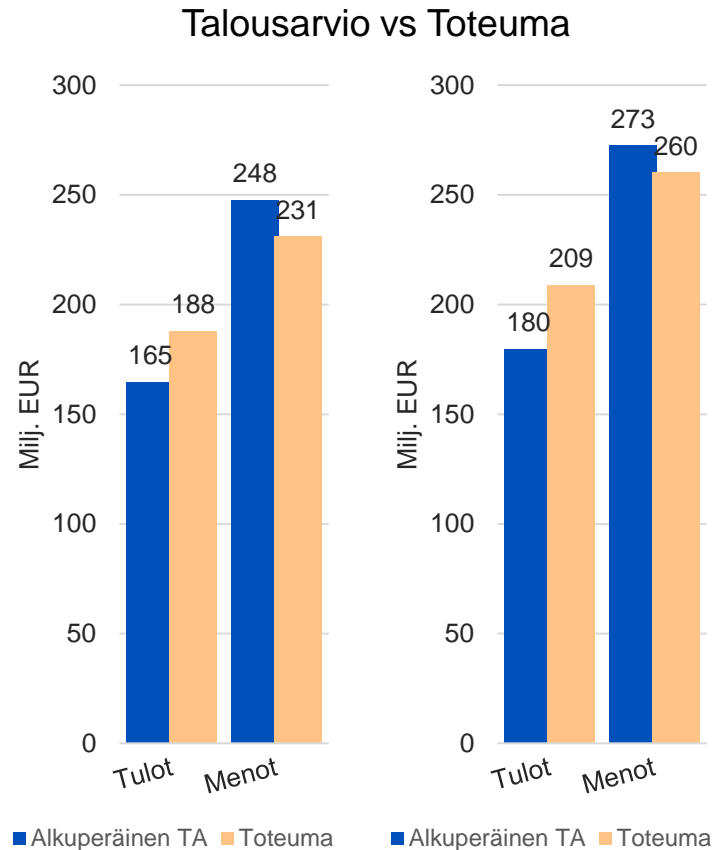
Poikkeama:

- Eriytymiskehitystä ja syrjäytymistä on ehkäisty oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointia tukien.

Koronapandemiaan liittyvät rajoitukset ovat hankaloittaneet tulostavoitteissa onnistumista, erityisesti kohtaamisiin painottuvien tavoitteiden osalta.

Kaupunkiympäristön toimialan talouden toteutuminen

Ilman nettositovia

KYT yhteensä

- Tulotavoite toteutui toimialatasolla ja kaikissa tulosityksiköissä.
- Maanmyyntivoittoja ja maanvuokria, rakennusvalvonnan maksuja sekä myyntituottoja maan vastaanotosta kertyi yli talousarvion.
- Toimialan menot alittavat talousarvion, koska joukkoliikenteen menot alittivat talousarvion 16,7 milj. eurolla:
 - HSL:n sai joukkoliikenteen koronatukea valtiolta. Pääosin tämän vuoksi Espoon kuntaosuus toteutui 13 milj. euroa talousarviota pienempänä sekä
 - Länsimetro Oy:n vastikeveloitukset toteutuivat 3,1 milj. euroa pienempinä kuin yhtiö arvioi talousarvion valmistelun yhteydessä 2020.
- Tulosityksiköiden menot toteutuivat talousarvion puitteissa pientä poikkeusta lukuun ottamatta: Kaupunkitekniikan keskus oikaisi vuosien 2019 ja 2020 vesihuollon laskutusta kunnallistekniikan rakentamisesta HSY:ltä tilikaudella 0,6 milj. euroa. Tämä edellisille tilikausille kuuluva myyntilaskutuksen korjaus aiheutti ylityksen.

Tilikaudella tehtiin vain yksi määrärahamuutos: Kaupunginhallitus lisäsi 5 milj. euroa investointien tehtäväalueelle 948-KT-sopimusrakentaminen ja samalla korotti maankäyttömaksutulotavoitetta 5 milj. eurolla. Tulokertymä ylitti muutetun tavoitteen.

Kaupunkiympäristön toimialan toiminnan toteutuminen

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelun myötä ympäristöterveys siirtyi toimialalle ja hyvinvoinnin ja terveyden toimialan käytössä olevien toimitilojen ja asuntojen siirtoa hyvinvointialueelle valmisteltiin.
- Ympäristökeskus ja rakennusvalvontakeskus yhdistyivät. Uuteen ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen tulosityksikköön liitettiin toimialalle siirtynyt ympäristöterveys.
- Valtuusto hyväksyi Pohjois- ja Keski-Espoon osayleiskaavan.
- Valtuusto hyväksyi Hepokorven datakeskuksen mahdollistavan kaavan.
- Keran kaava-alueen maankäyttösopimus, jossa mukana on myös kestävän kehittämisen sitoumus, allekirjoitettiin ja kaava tuli voimaan.
- Ensimmäiset asukkaat muuttivat Finnoon uudelle asuinalueelle.
- Espoossa valmistui vuonna 2021 ennätysmäärä asuntoja: 5 482. Se on enemmän kuin koskaan aikaisemmin ja selvästi enemmän kuin vuosi sitten (4 081 asuntoa). Asuntotuotannon määrä ylitti jo viidennen kerran peräkkäin Espoon vuotuisen asuntotuotantotavoitteen 3 300 asuntoa.
- Myönnettyjen rakennuslupien määrä pysyi korkealla tasolla. Vuonna 2021 rakennuslupa myönnettiin 5 737 asunnolle, kun edellisvuonna rakennuslupia myönnettiin 6 434.

Kaupunkiympäristön toimialan tulostavoitteiden toteutuminen

Toimialalla yhteensä kahdeksan tulostavoitetta, jotka kaikki toteutuivat.

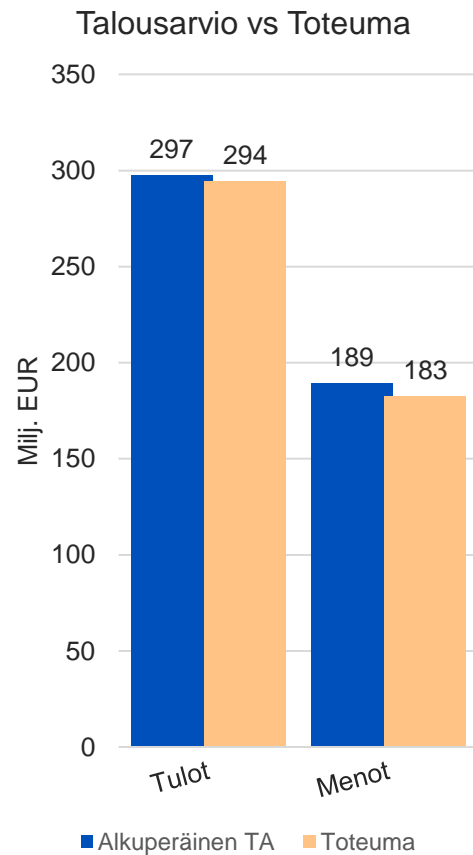
Toteutuu

- Palvelutuotanto kehittyi kustannusvaikuttavasti ja asukas- ja asiakaslähtöisesti monituottajamallia hyödyntäen.
- Edistetään yritysten ja työpaikkojen sijoittumista Länsimetron, Raide-Jokerin ja kaupunkiradan kasvu- ja kehityskäytäviin.
- Kouluilla ja päiväkodeilla on terveet ja toimivat tilat.
- Toimitilat tukevat palvelujen toteuttamista kustannustehokkaasti ja tarpeettomista toimitiloista luovutaan suunnitelman mukaan.
- Espoon kaupunkirakennetta ja -ympäristöä kehitetään enintään investointiohjelman kokonaistason mukaan.
- Espoon kasvua vahvistetaan asuntotuotannolla ja liikennettä koskevilla tavoitteilla.
- Edistetään energiasäästötavoitteita ja ympäristökriteereitä rakentamisessa, alueiden kehittämisessä ja palvelutuotannossa.
- Toimintakatteen alijäämä on enintään Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman ja talousarvion mukainen.

Koronapandemia vähensi merkittävästi liikennettä, millä **oli myönteisiä vaikutuksia** infra-hankkeiden töiden edistymiseen. Joukkoliikenteen matkustajamäärät ja lipputulot olivat edelleen alemmalla tasolla.

Tilapalveluiden talouden toteutuminen

- Liikelaitoksen tulostavoite toteutuu 1,951 milj. euroa talousarviota parempana.
- Toimintatulot alittuivat 2,7 milj. eurolla, joista vuokratuotot alittuivat 2,0 milj. eurolla. Toimintamenot alittuivat 6,7 milj. eurolla.
- Vuosikorjaustöitä on kohdennettu turvallisuuteen ja terveellisyteen liittyviin töihin. Kunnossapitokorjaustöiden kustannukset alittuivat 6,4 milj. eurolla. Töiden kohdennuksella saavutettiin liikelaitoksen tulostavoite.
- Palvelutuotannon menot ylittyivät 1,9 milj. euroa. Koronatilanne nosti palvelutuotannon siivouspalveluostoja sekä tarvikkeita 1,4 milj. eurolla ja aula- ja turvallisuuspalvelujen ostoja 1,1 milj. eurolla. Henkilöstökulut alittuivat 0,6 milj. euroa. Palvelutuotannon tulot kasvoivat 1,7 milj. eurolla.
- Kiinteistöjen energiakulut ylittyivät 3,7 milj. eurolla. Tämän syynä oli menojen jaksotuspoikkeama vuosien 2020 ja 2021 välillä. Kiinteistöjen energiakuluissa saavutettiin säästöä 0,67 milj. euroa, koska energiankäyttöä tehostettiin uusilla palveluilla. Palvelujen ostot alittuivat 0,6 milj. eurolla.
- Suunnittelupalveluissa toimintamenot ylittivät talousarvion 2,1 milj. eurolla ja toimintatulot ylittyivät 2,0 milj. eurolla. Purkukuluihin käytettiin 3,3 milj. euroa.
- Poistot ja arvonalentumiset ylittyivät 2,2 milj. eurolla, joista arvonalentumiset (kertapoistot) olivat 1,1 milj. euroa.

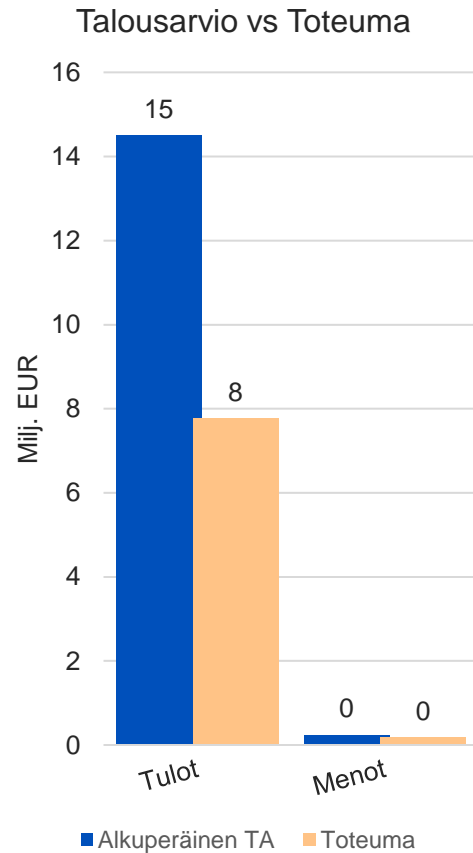
Tilapalveluiden toiminnan toteutuminen

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

- Hiilineutraaliustavoitetta edistettiin ja KETS-toimenpidesuunnitelmaa toteutettiin. Suoraomisteisissa kiinteistöissä siirryttiin käyttämään uusiutuvaa EkoPlus-kaukolämpöä. Kiinteistöissä käytetään lämmityksen optimointi –palvelua. Kiinteistöjen etävalvomoon on liitetty 122 kohdetta ja energiamanageerauksessa on 335 kohdetta.
- Investointiohjelman mukaisia hankkeita edistettiin. Suurimmat olivat mm. Monikko, Matinkylän uimahalli, Tuomarilan koulu, Rehtorintien koulun peruskorjaus, Tiistilän ja Kalajärven koulu ja päiväkotia ja Matinkylän lukio. Espoonlahden ja Tapiolan uimahallien suunnittelu käynnistyi. PPP-hankkeen kohteet edistyivät suunnitellun mukaisesti.
- Asiantuntijoiden etätyö jatkui. Korona vaikutti erityisesti siivouksen ja vahtimestarien työhön. Vahtimestareita lisättiin rokotuspisteiden tarpeisiin. Siivouksessa huomio kiinnitettiin erityisesti kosketuspintoihin.
- LU-hyvinvointialueen valmistelu toimitilojen ja siirtyvän henkilöstön osalta käynnistyi.
- Espoon sairaalan myyntiä valmisteltiin syksyn aikana. Lisäksi selvitettiin muiden kohteiden myyntimahdollisuuksia TakE-tavoitteen mukaisesti. **Tilapankista myytiin viisi kohdetta.**

Suurpellon talouden toteutuminen

- Taseyksiköllä ei ole sitovaa tulostavoitetta.
- Tulotavoitetta alennettiin 7 milj. euroa, koska ennakoidut tonttihaut ovat mm. kaavoitussyistä siirtyneet muutamalla vuodella eteenpäin.
- Muutettu tulotavoite ylittyi 0,3 milj. euroa.
- Menot toteutuivat talousarvion puitteissa ja edellisten vuosien tasolla.

Investointeja toteutui 4,7 M€ (MTa 6,8 M€)

- Suurpelto I ja II -asemakaava-alueiden viimeistelyä on jatkettu
- Suurpelto III -asemakaava-alueella on aloitettu Lillhemtinpuiston ja Vähäniityn esirakentamistoimenpiteet.
- Suurpelto IV ja V alueella on rakennettu Suurpellon joukkoliikennekatu, joka mahdollistaa joustavan bussiliikenteen Suurpellon ja Espoon keskuksen välillä.

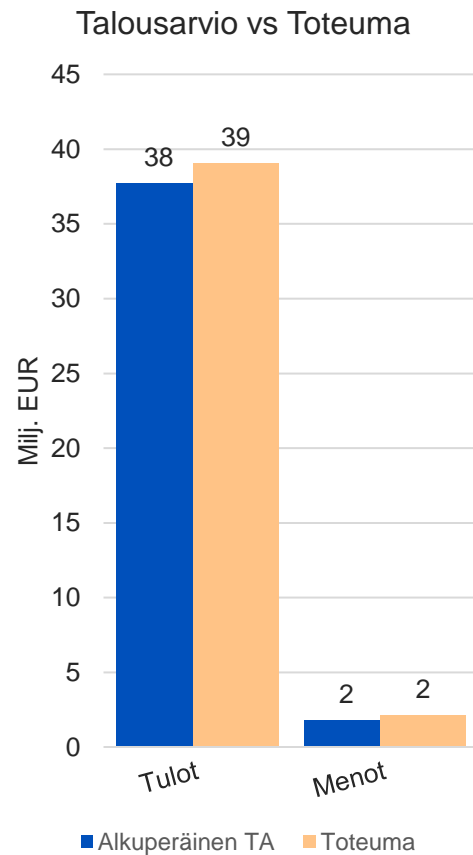
Suurpellon toiminnan toteutuminen

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

- Suurpellon pohjoisosassa hyväksyttiin ensimmäinen asuntorakentamisen asemakaava.
- Kuurinniityn joukkoliikenneyhteyden rakentaminen eteni urakoittamisvaiheessa lähes valmiiksi.
- Kaava-alueilla I – III asuntorakentaminen jatkui eri puolilla aluetta kohtuullisen vilkkaana.

Tapiolan taseyksikön talouden toteutuminen

- Taseyksiköllä ei ole sitovaa tulostavoitetta.
- Tulot ylittivät alkuperäisen talousarvion.
- Menot ylittivät talousarvion tontin puhdistuskulujen vuoksi. Tulos toteutuu kuitenkin alkuperäistä talousarviota parempana.

Investointeja toteutui 16,4 M€ (Mta 15,6 M€)

- Tapiolan keskuksessa on valmistunut julkista katualuetta mm. Länsituuli, Sampokuja ja Tuulensuoja sekä niihin liittyvät sisätilat.
- Kehä I Keilaniemen ramppien suunnittelu Länsiväylälle valmistui.
- Raide-Jokerin liittyvät työt ovat käynnissä.
- Keilaniemen alueen hankkeet etenivät ennakoitua nopeammin, mikä selittää vähäisen määrärahan ylityksen.

Tapiolan toiminnan toteutuminen

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

- Alueen kehittämistoiminta on metron toteuttamisen ja Raide-Jokerin toteuttamispäätöksen myötä jatkuvasti voimistunut. Maankäyttöä tehostetaan Raide-Jokerin pysäkkien ympäristössä. Raide-Jokerin rakentaminen eteni ripeästi Otaniemessä ja Keilaniemessä.
- Asuntojen kysyntä oli hyvin voimakasta Tapiolassa. Yritysten kiinnostus Keilaniemeä kohtaan oli myös voimakkaassa kasvussa.
- Jousenpuiston alueella oli rakenteilla neljä asuinkohdetta ja yhtä kohdetta suunniteltiin. Viimeisestä kahdesta tontista järjestettiin tarjouskilpailu, jonka pohjalta elinkeino- ja kilpailukykyjaosto päätti toteuttajasta lokakuun alussa.
- Kaupunginhallitus päätti 20.9.2021, että Kulttuurikeskuksen yhteyteen toteutetaan uusi esityssali pääosin Espoon kaupunginteatterin käyttöön. Sali tulee pääosin maan päälle ja kytketään gallerian välityksellä Kulttuurikeskukseen, jonka peruskorjaus siirtyy myöhemmäksi.
- Tapiolan uimahallin korjauksen suunnittelu on aloitettu.

Valtuustoon nähden sitovien tasojen poikkeamat

Käyttötalous

	Menojen ylitys	Tulojen alitus
Perhe- ja sosiaalipalvelut	1,0	-1,4
Hyvinvoinnin ja terveyden esikunta		-2,3
Tekninen lautakunta	0,5	
Ympäristö- ja rakennuslautakunta	0,2	

Investoinnit

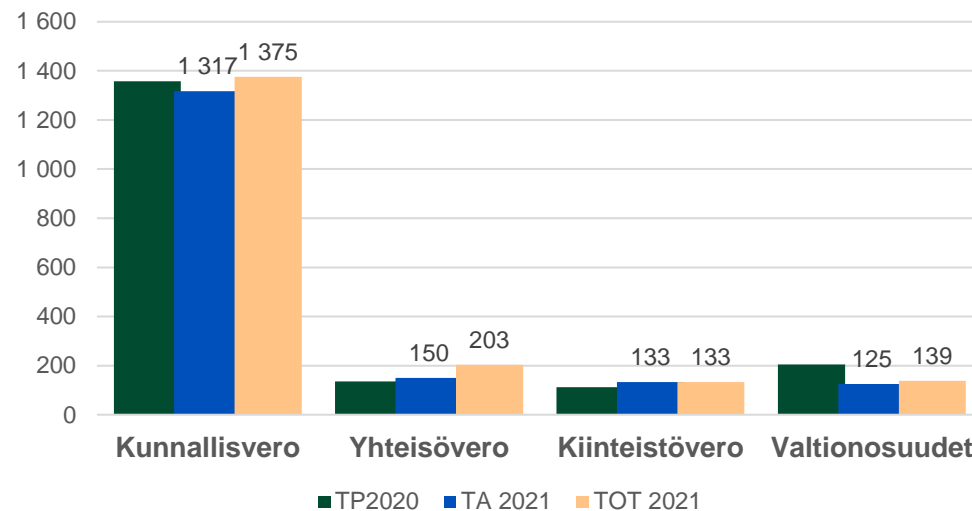
	Menojen ylitys	Tulojen alitus
Aineettomat hyödykkeet (Yleishallinto)		-9,4
Kiinteät rakenteet ja laitteet (pl. 949)		-1,3
Kiinteät rakenteet ja laitteet (Tapiola)	0,7	

Verorahoituksen kehitys Espoossa ja suurissa kaupungeissa 2021

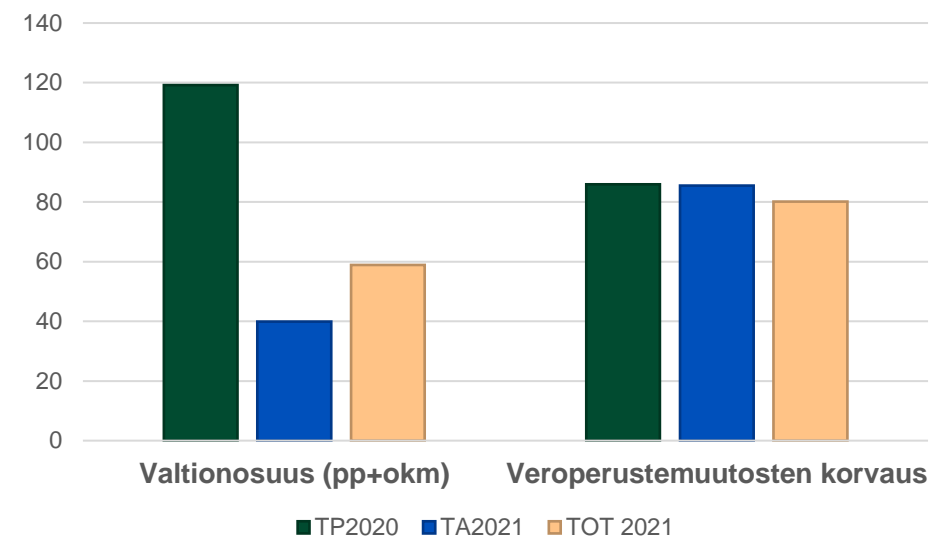
Verorahoituksen toteutuminen vs. 2020 ja alkuperäinen talousarvio 2021

Talousarvion toteutuminen, Milj. EUR

Verotuloja kertyi yhteensä 1 711 M€, kasvu 6,6 %
Kunnallisveroa 1 375 M€ (TA 1317), kasvua 1,3 %
Yhteisöveroa 203 M€ (TA 150), kasvu 49,1 %, *jako-osuuden korotuksen vaikutus noin 46 M€*
Kiinteistöveroa 133 M€ (TA 133), kasvu 18,5 %

Valtionosuusrahoitus, M€

Valtionosuusrahoitus yhteensä 139 M€ (TA 125 M€)
Verorahoituksen (verot ja vos) kasvu 2,2 %

Verorahoituksen toteutuminen 2021

	TA 2021	TP2021	Muutos
Kunnallisvero:	1 317 000	1 374 988	57 988
Yhteisövero:	150 000	203 093	53 093
Kiinteistövero	133 000	133 072	72
Verotulot yht:	1 600 000	1 711 153	111 153
Valtionosuudet:	125 321	139 004	13 683
Verorahoitus yht:	1 725 321	1 850 157	124 836

	TP 2020	TP2021	Muutos %
Kunnallisvero:	1 356 824	1 374 988	1,3
Yhteisövero:	136 178	203 093	49,1
Kiinteistövero	112 338	133 072	18,5
Verotulot yht:	1 605 340	1 711 153	6,6
Valtionosuudet:	205 087	139 004	-32,2
Verorahoitus yht:	1 810 427	1 850 157	2,2

Toteuma talousarvioon 2021 nähden

- Kunnallisvero +58 M€
- Yhteisövero + 53 M€
- Valtionosuuspäätös +13,8 M€
- **Yhteensä 124 M€**

Yhteisöveron jako-osuuden korotuksen vaikutus 46 M€

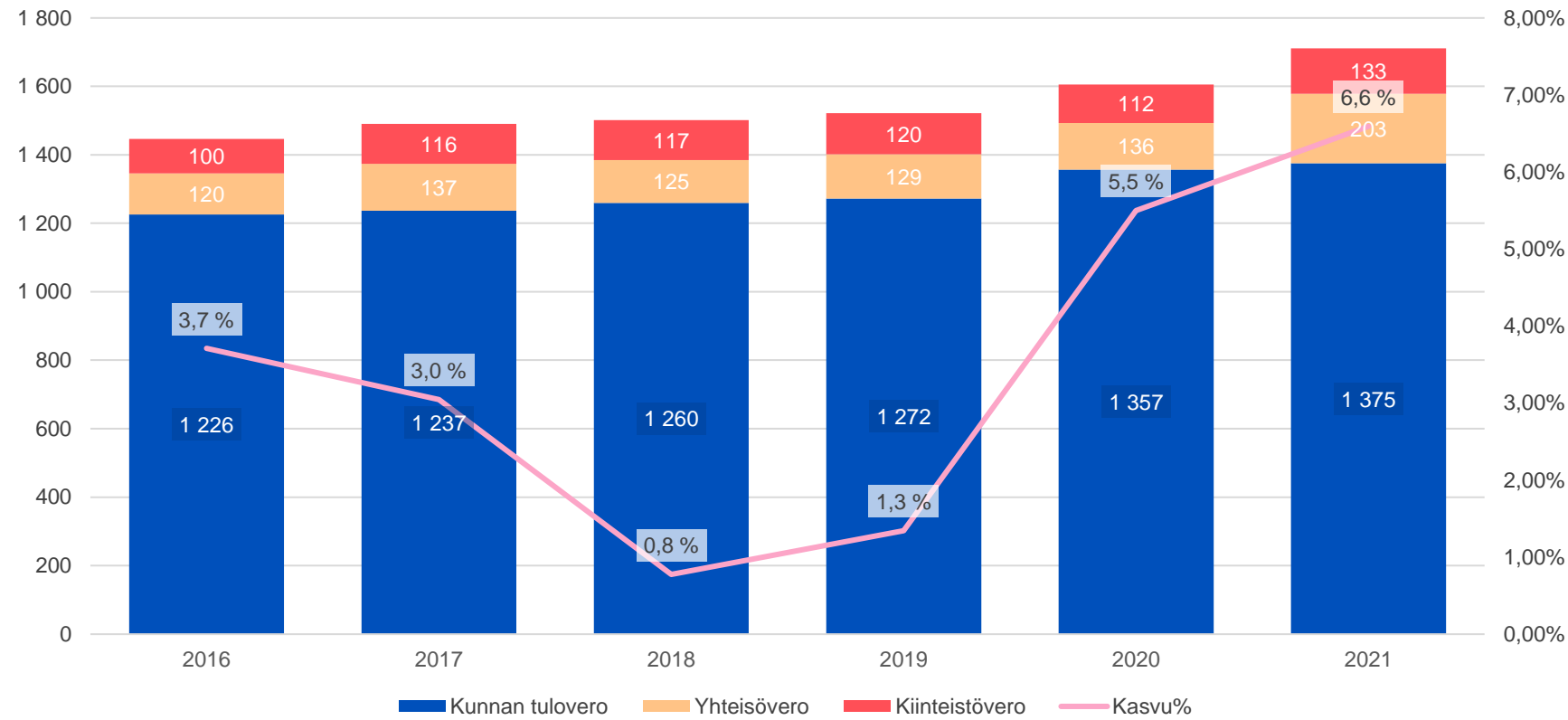
€ / asukas

- Kunnallisvero **4 631** €/ as (4 634 € /as 2020)
- Yhteisövero **684** € /as (465 €/ as 2020)
- Valtionosuus **469** €/as (700 €/as 2020, koronakorvaukset)

Talousarvion laadintahetkellä odotus talouskasvuksi huomattavasti vuonna 2021 toteutunutta heikompi. Työllisyyden ja ansiotason kasvu paransivat kunnallisveron tuottoa, yhteisövero on koko Suomen tasolla tilitetty noin 700 M€ laadintahetkellä arvioitua enemmän

Verotulojen rakenne ja kehitys 2016-2021

Verotulojen rakenne ja kehitys, Milj. EUR

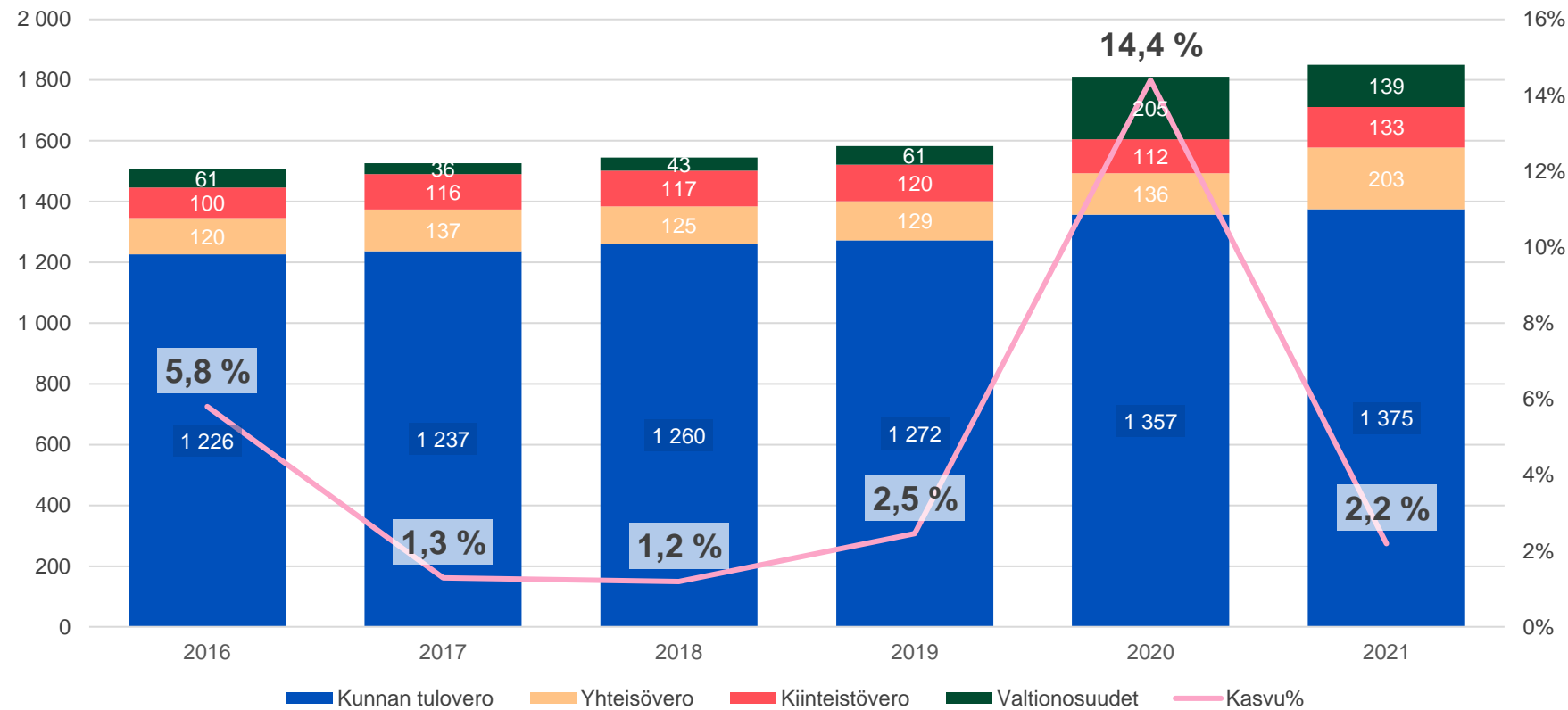

Yhteisöveron jako-
osuuden 10-
prosenttiyksikön
korotuksen vaikutus 46
M€

Verorahoituksen rakenne ja kehitys 2016-2021

Verorahoituksen rakenne ja kehitys, Milj. EUR

Verotulot 6,6 %,
Valtionosuudet -32 %
Yhteensä 2,2 %

Verotulojen ennustaminen on ollut erittäin vaikeaa viimeiset vuodet

- **1. Verotilitysjärjestelmän aiheuttamat rytmihäiriöt**

Verotilitysjärjestelmään liittyvät riskit aiheutuvat yleensä suurelta osin pääomatuloennusteen epävarmuudesta sekä jako-osuuksien oikaisuista.

Pääomatulojen kehitys on epätasaisempaa kuin ansiotulojen ja ne reagoivat talouden suhdanteisiin ansiotuloja voimakkaammin.

- **2. Verouudistusten vaikutukset**

Kansallinen Tulorekisteri, verokorttiuudistus ja verotuksen joustava valmistuminen.

Uudistusten vaikutukset ovat olleet vaikeita arvioida kokonaisvaltaisesti sekä myös sen osalta, miten verotulot jaksottuvat kuukausittain/vuosittain.

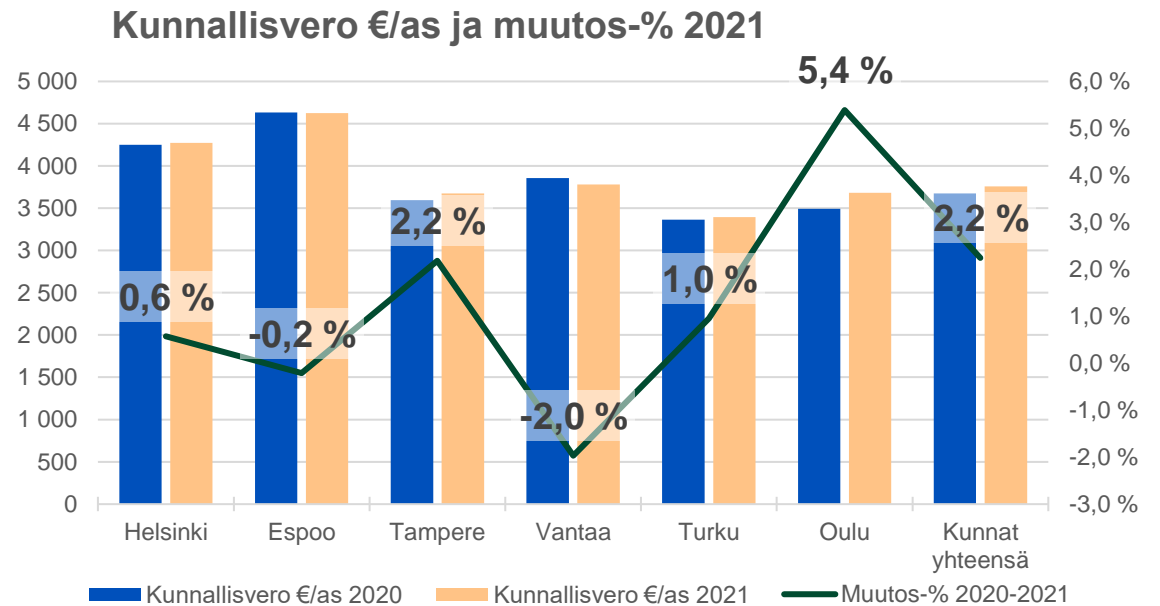
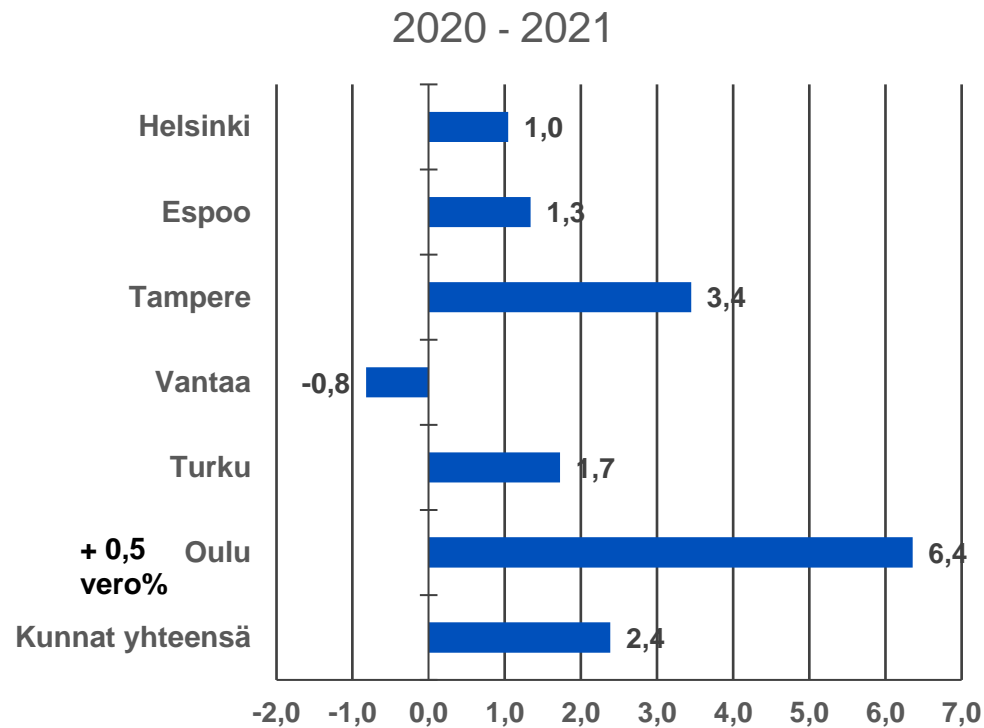
- **3. Muut ulkoiset tekijät mm. Koronapandemia**

Ennalta arvaamattomat tekijät jotka vaikuttavat negatiivisesti verotuottoihin. Viimeisimpänä koronaviruskriisi.

Muita ulkoisia tekijöitä: muutokset kansainvälisessä taloudessa; Brexit, Kiina/USA-kauppasota, yleinen korkotasoa > kotimainen kysyntä, työllisyys.

Suurten kuntien kunnallisveron tuoton kasvu-% 2020- 2021 ja €/as muutos

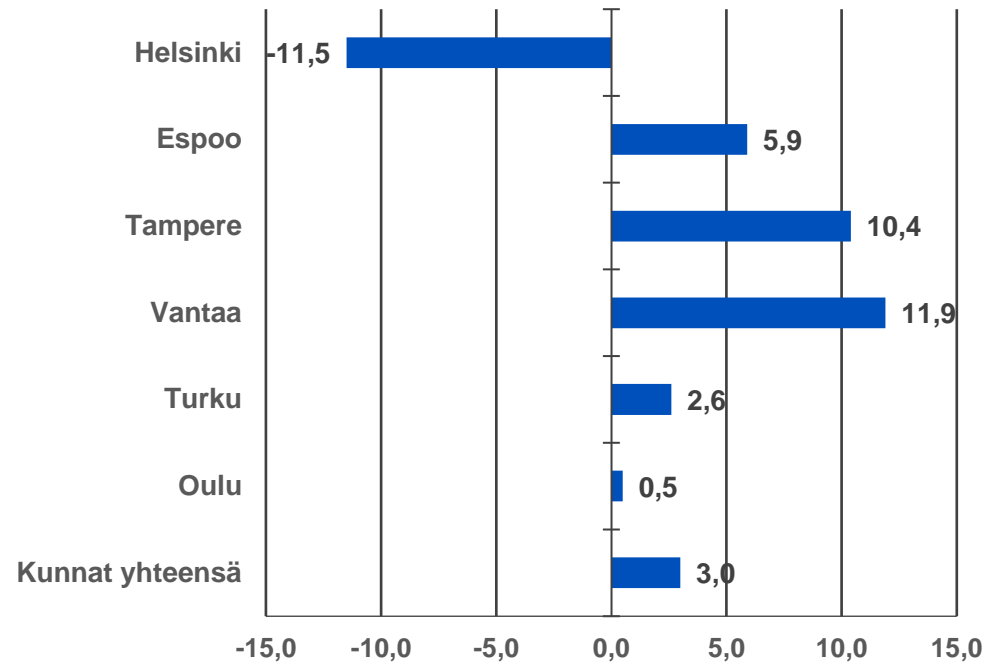

Kaupunki	asukasluku 2020	enn 2021	muutos-%	muutos lkm
Helsinki	656 920	660 000	0,5	3 080
Espoo	292 796	296 896	1,4	4 100
Tampere	241 009	244 000	1,2	2 991
Vantaa	237 231	240 000	1,2	2 769
Turku	194 391	195 881	0,8	1 490
Oulu	207 327	209 226	0,9	1 899

As luvut
ennakkotieto
9/2021

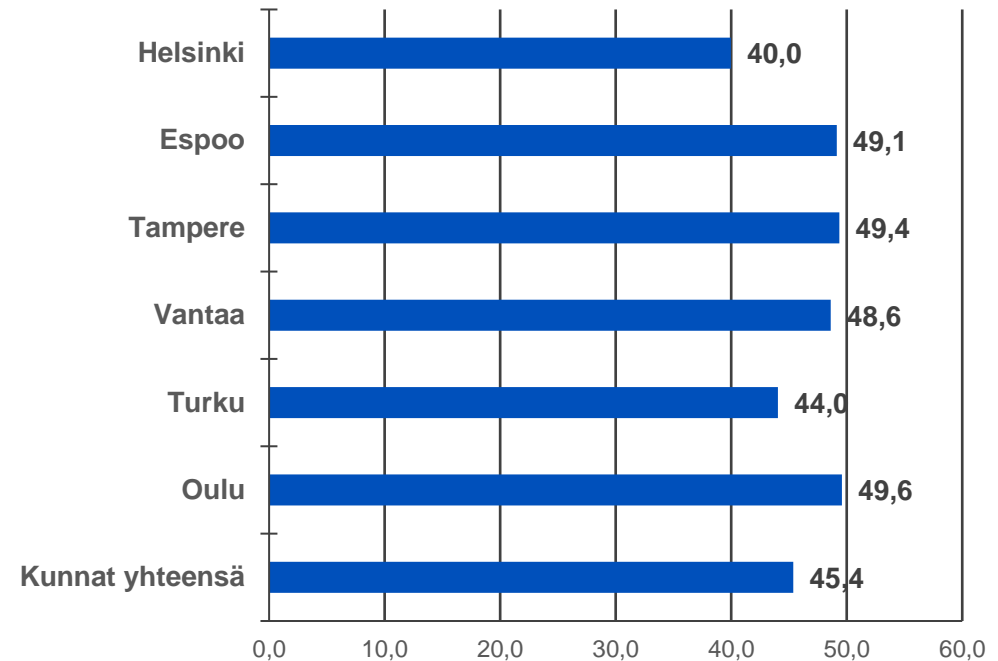
Suurten kuntien yhteisöveron tuoton kasvu-% 2020-2021 ja 2021-2022

2019 - 2020

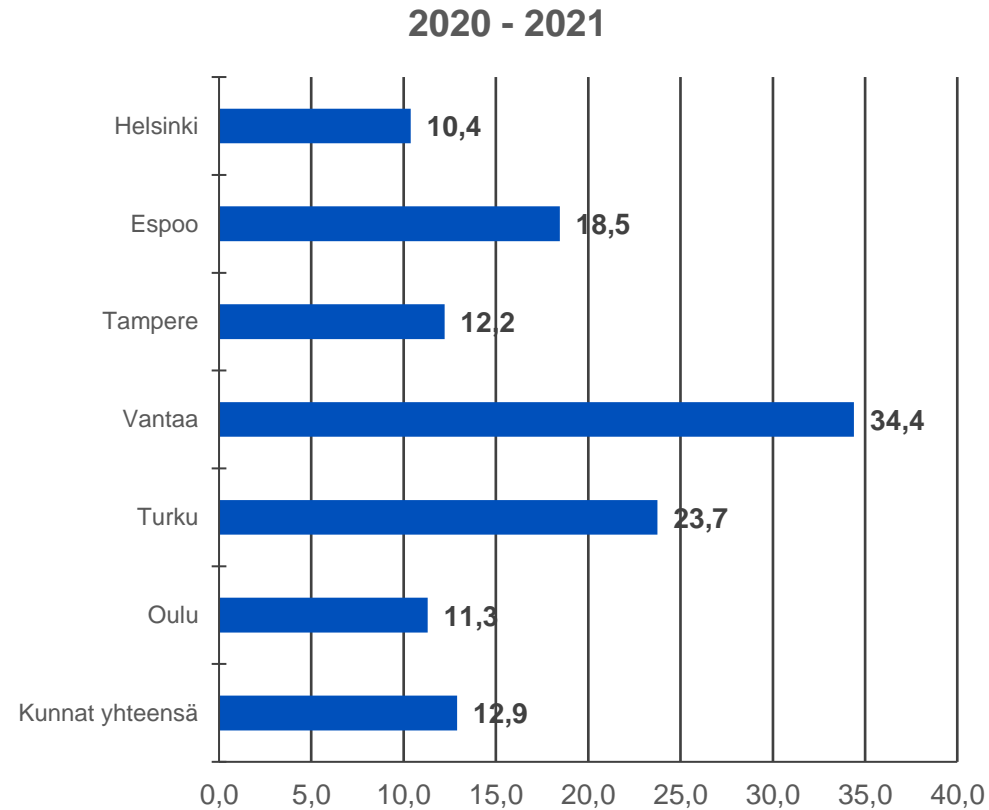
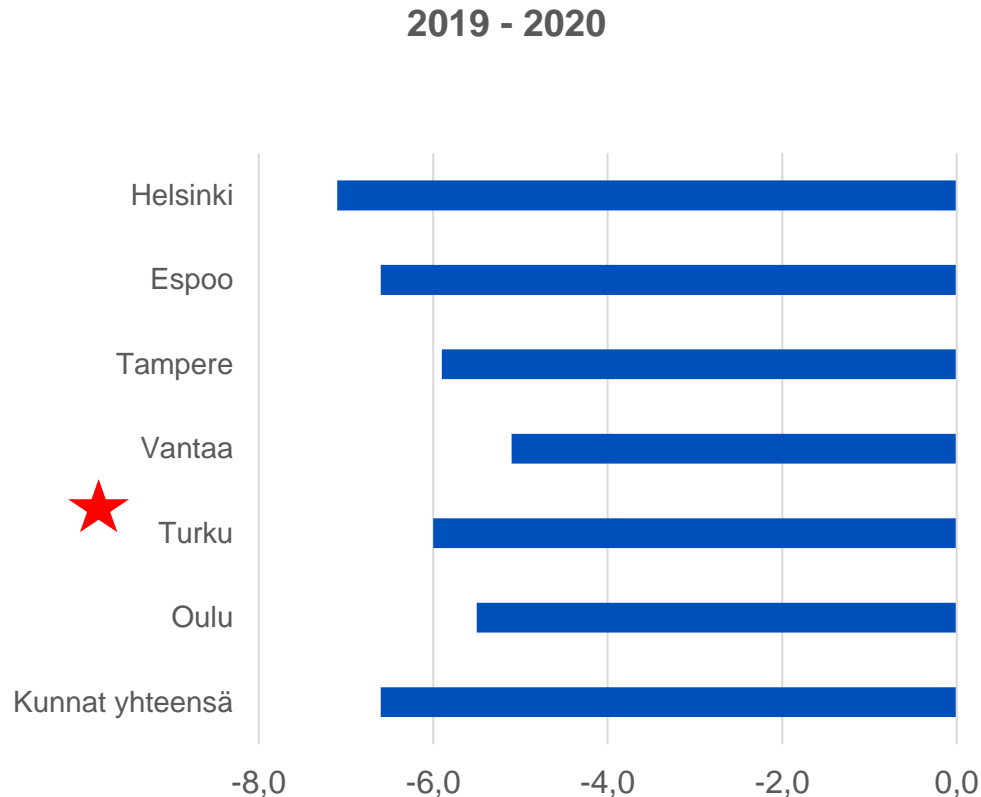
Kuntaryhmän jako-osuutta yhteisöverosta korotettiin 10 %-yksikköä 2020-2021

2020 - 2021

Yhteisöveroa tilitettiin koko maan tasolla yli 700 M€ enemmän kuin oletettiin syksyllä 2020.
Kuntien jako-osuus määräaikainen 10 %-yksikön korotus ja pysyvä 2 % - yks varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensatio 2021

Suurten kuntien kiinteistöveron tuoton kasvu- % 2019-2020 ja 2020-2021

Korotukset 2021 Espoo

- yleinen 0,93 -> 1
- rakentamaton 3,93=>4,43

Vantaa

- yleinen 1,0 ->1,28
- Muu as 1=> 1,25
- Rakentamaton 4,0 => 6

Turku

- Yleinen 1 => 1,15
- Vak as 0,41 => 0,45
- Muu as 0,93=> 1,1

• Vuoden 2020 siirtymää vuodelle 2021 ja edelleen siirtymää vuodelle 2022

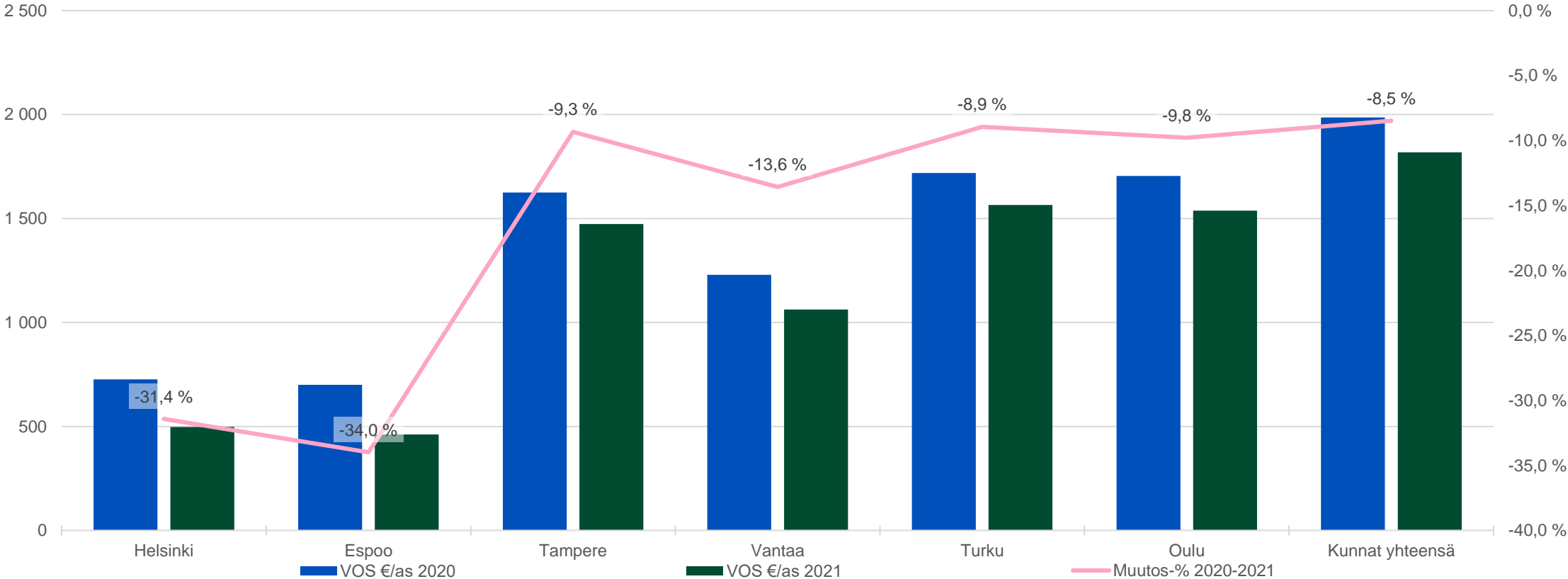
Kiinteistöveron 2. maksuerä siirtyi jatkuvaan valmistumiseen siirtymisen vuoksi monikuntaisilta yrityksiltä vuodelle 2021, noin 10 %

2.2.2022

Valtionosuusrahoitus 2020

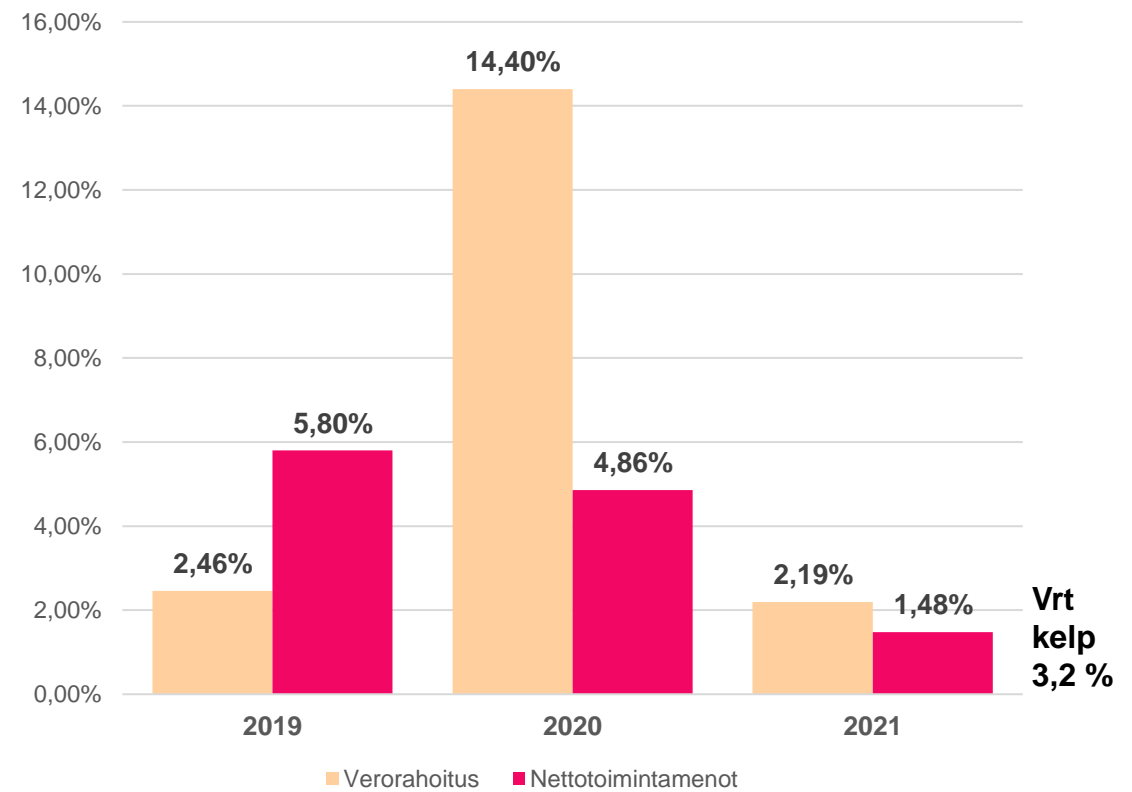
Valtionosuudet €/as ja muutos-% 2021

Verorahoituksen ja nettotoimintamenojen muutos 2019-2021

- Vuonna 2020 nettotoimintameno kasvoivat maltillisesti mm. toimintojen sulkemisen, hoitojen siirtämisen yms. takia
- Vuonna 2020 valtio tuki kuntia noin 3 mrd euron koronatuilla
- Vuonna 2021 toimintojen sulkemisista edelleen säästöä ja lisäksi STM koronakorvaukset 67 M€
 - **Vertailukelpoinen kasvu olisi noin 3,2 %**
- Vuonna 2021 verotulot kasvoivat 6,6 %, valtionosuudet -32%
- **Vuosi 2021 ei ole täysin vertailukelpoinen vuoden 2020 tai aiempien vuosien kanssa.**

Verorahoituksen ja nettotoimintamenojen kasvu

Rahoituserien ja rahastojen vuosi

Rahastojen vuosi

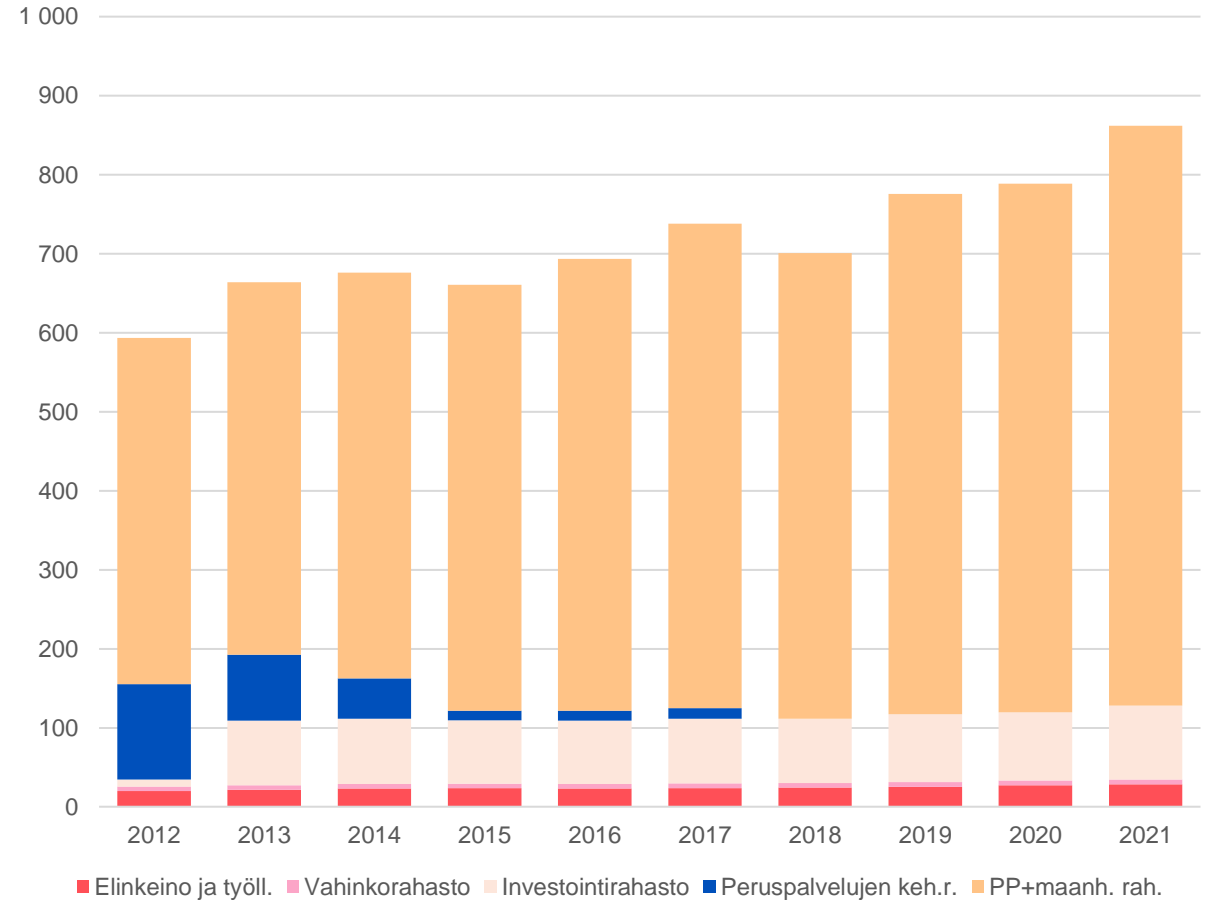
- Kuluva vuosi on ollut elpymistä koronakriisistä. Suotuisa talouskehitys lähti liikkeelle jo vuoden 2020 puolella ja kasvu jatkui kiihtyvänä kevääseen 2021. Verrattain ripeän elpymisen mahdollistivat raha- ja finanssipoliittinen elvytys ympäri maailman sekä pikavauhtia kehitetyt rokotteet. Viranomaisten asettamia liikkumisrajoituksia on kevennetty rokotekattavuuden parantuessa ja kuluttajien ostovoima on pysynyt yllättävän korkealla.
- Kesän ja syksyn kuluessa kasvu on kuitenkin hidastunut merkittävästi. Viruksesta ei ole päästy eroon, inflaatiopelot ovat alkaneet huolettamaan sijoittajia sekä voimakas kysyntäpiikki kulutustavaroiden puolelle on aiheuttanut pullonkauloja tavaroiden toimituksiin.
- **Espoon sijoitussalkkujen tuotot vaihtelivat 1,1 ja 11,7 % välillä.**
- Korkojen pysyessä hyvin alhaisella tasolla on rahastoissa lisätty entisestään epälikvidien omaisuusluokkien painoa.
- Vuodesta 2022 odotetaan positiivista tuottoa ja ko. vuoden tuotto-odotus Espoon suurimmalle rahastolle on n. 4,4 %. Korkeiden arvostustasojen ja epävarmuuksien johdosta markkinaheilunnan odotetaan olevan suurta.

Rahastot markkina-arvo

- Rahastojen **alustava arvonmuutos** vuonna 2021 oli yhteensä 73,6 milj. euroa. Vaihtoehtoisten sijoitusten arvostukset päivittyvät takautuvasti Q1/2022 aikana.
- Tuotto PMIR osalta +11,7 %
- Elinkeinorahasto +2,0 %
- Investointirahasto +8,3 %
- Vahinkorahasto +1,1 %
- Tuotot eivät ole vuoden aikana käytettävissä, vaan ne **kertyvät rahastoon**. Sieltä ne ovat jatkossa käytettävissä valtuuston päätöksellä rahastojen sääntöjen mukaisesti.

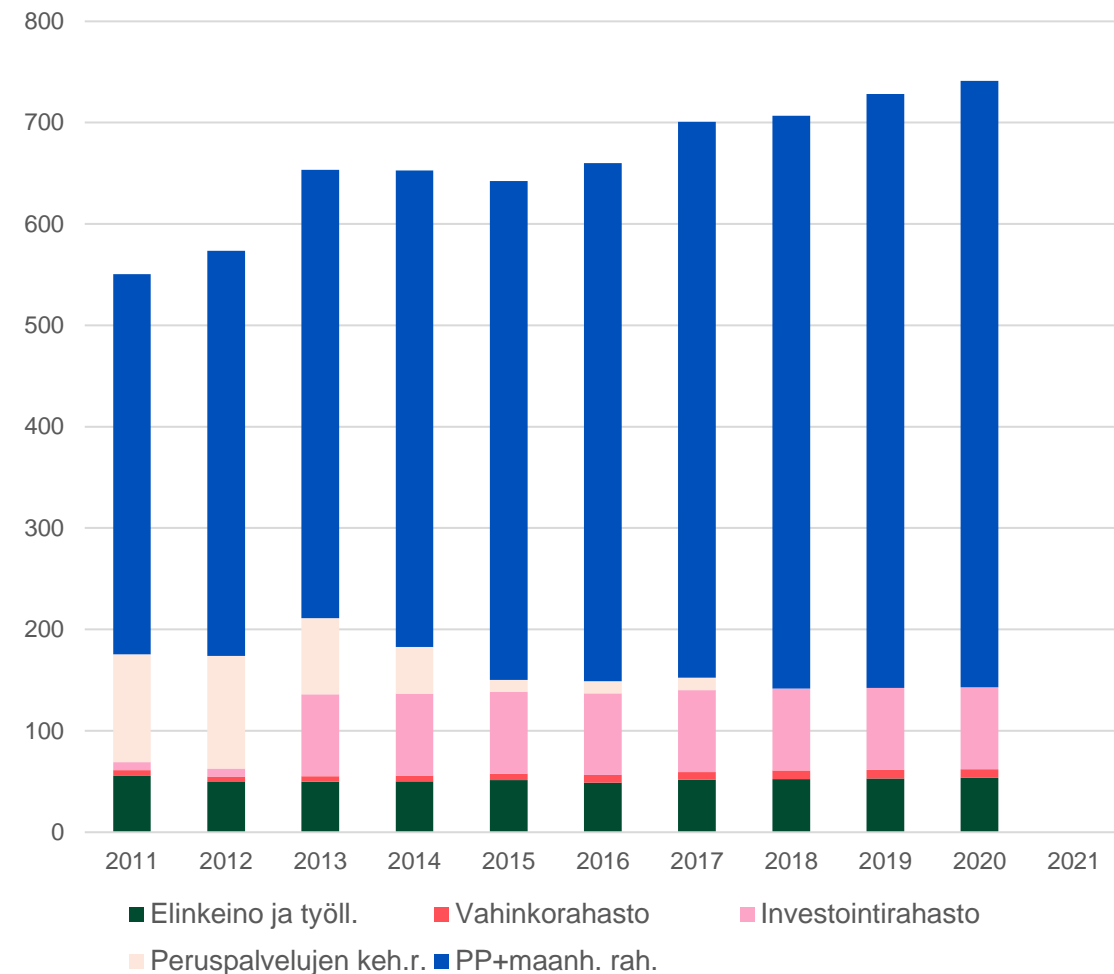
Rahastojen markkina-arvo, Milj. EUR

Rahastot kirjanpitoarvo

- Rahastojen **kirjanpidollinen tulos oli 73,2 milj. euroa** ja talousarvioon oli budjetoitu 16,9 milj. euroa.
- Vuoden 2021 aikana vaihdettiin PMIR rahastossa yksi kolmesta täyden valtakirjan varainhoitajasta, jonka takia rahoitus-
tuottoihin kirjattiin n. 33,0 milj. euron kirjanpidollinen tuotto. Tämän lisäksi muissa salkuissa tehtiin tuotevaihdoksia ennakoitua enemmän, mikä puolestaan lisäsi vuoden 2021 tulosta.
- Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahastosta **purettiin vuoden 2021 aikana 15,0 milj. euroa** investointien kattamiseen talousarvion mukaisesti.

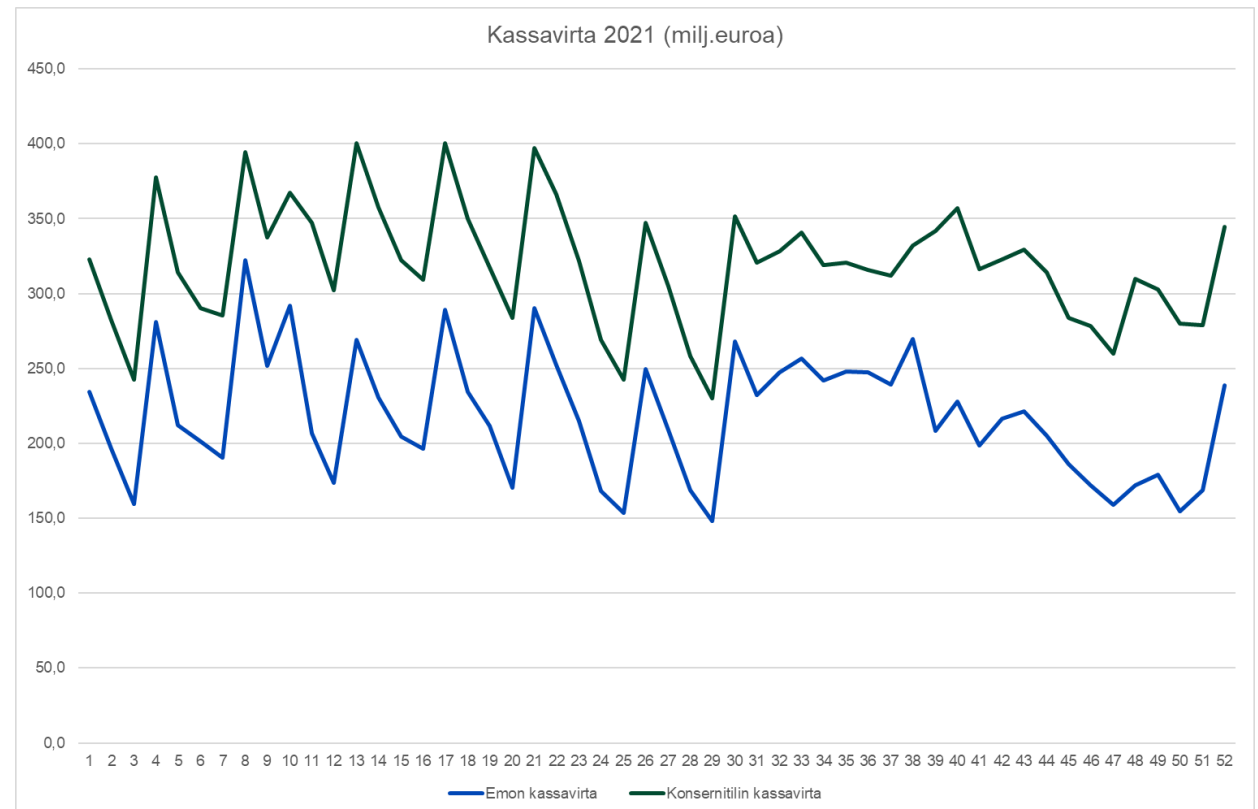
Kirjanpitoarvo, Milj. EUR

Kassanhallinta 2021

- EKP:n tukitoimista sekä Covid-19 pandemian seurauksista johtuen talletusten määrä on kasvanut voimakkaasti pankeissa ja tämän vuoksi Espoon kaupungin pääpankki, Danske Bank, muutti **kaupunkikonsernin talletustilien korkoehtoja**. Talletuksien korko on 2.8.2021 alkaen ollut negatiivinen, EURIBOR 1 kk -0,10% p.a. eli **-0,68 % 31.12.2021**.
- Edellä mainitusta kaupungin talletustilien korkoehtojen muutoksesta johtuen kaupungin kassavaroja sijoitettiin likvideihin lyhyen koron rahastoihin, Danske Yhteisökorkoon sekä Evli Likvidiin.
- Kuntatodistuksia nostettiin elo-joulukuun aikana kumulatiivisesti 485 milj. euroa, yhteensä lainoja on nostettu 20 kertaa, keskipooltaan 24,3 milj. euroa ja keskimaturiteetiltaan 16 pv. Vuodenvaihteessa 31.12.2021 kuntatodistuksia ei ollut liikkeeseen laskettuna.
- Kassanhallintatoimenpiteiden nettovaikutus vuonna 2021 oli **positiivinen n. 460.000 euroa**.

- Kuva pankkitileillä olevista rahavaroista sisältäen kassanhallinnan vuoksi tehdyt sijoitukset likvideihin lyhyen koron rahastoihin**

Tuloslaskelman toteutuminen

Espoo keräsi puskuria tulevia vuosia varten

Tuloslaskelma, 1000€ ilman sisäisiä eriä

	Tilinpäätös 2020	Alkup. talousarvio 2021	Muutettu talousarvio 2021	Ennuste 11/2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama TA vs TP	Kasvu-%
Toimintatulot	404 007	393 495	453 856	464 547	481 696	27 840	19,2 %
Valmistus omaan käyttöön	12 158	13 314	13 314	14 004	12 325	-989	1,4 %
Toimintamenot	-1 942 555	-2 015 972	-2 088 158	-2 063 501	-2 043 007	45 152	5,2 %
TOIMINTAKATE	-1 526 391	-1 609 163	-1 620 988	-1 584 950	-1 548 985	72 004	1,5 %
Verotulot	1 605 340	1 600 000	1 600 000	1 690 000	1 711 154	111 154	6,6 %
Valtionosuudet	205 087	125 321	125 321	137 650	139 004	13 683	-32,2 %
Rahoitustulot ja -menot	20 380	19 232	19 232	69 973	82 450	63 218	304,6 %
VUOSIKATE	304 416	135 389	123 564	312 673	383 624	260 059	26,0 %
Poistot	-174 976	-186 382	-186 382	-180 290	-188 200	-1 818	7,6 %
Arvonalentumiset	-343	0	0	-533	-1 965	-1 965	472,4 %
TILIKAUDEN TULOS	129 097	-50 992	-62 817	131 850	193 459	256 276	49,9 %

- Toimintakate kasvoi maltillisesti 1,5%
- Verotulojen kasvu 6,6 %, verorahoitus yhteensä 2,2 %
- Rahastojen hyvä vuosi
- Vuosikate ennätysellinen 383 M€
- Tulos toteutuu 193 M€ tasolla

Vuosi 2021 oli poikkeuksellinen: koronan vaikutukset kustannuskehitykseen, kustannusten rahoitus valtion koronakorvauksilla, yhteisöveron jako-osuuden korotus, rahastojen hyvä vuosi jne. Vuonna 2022 jako-osuus pieneni ja vuodesta 2023 alkaa uusi sote- rahoitusmalli...

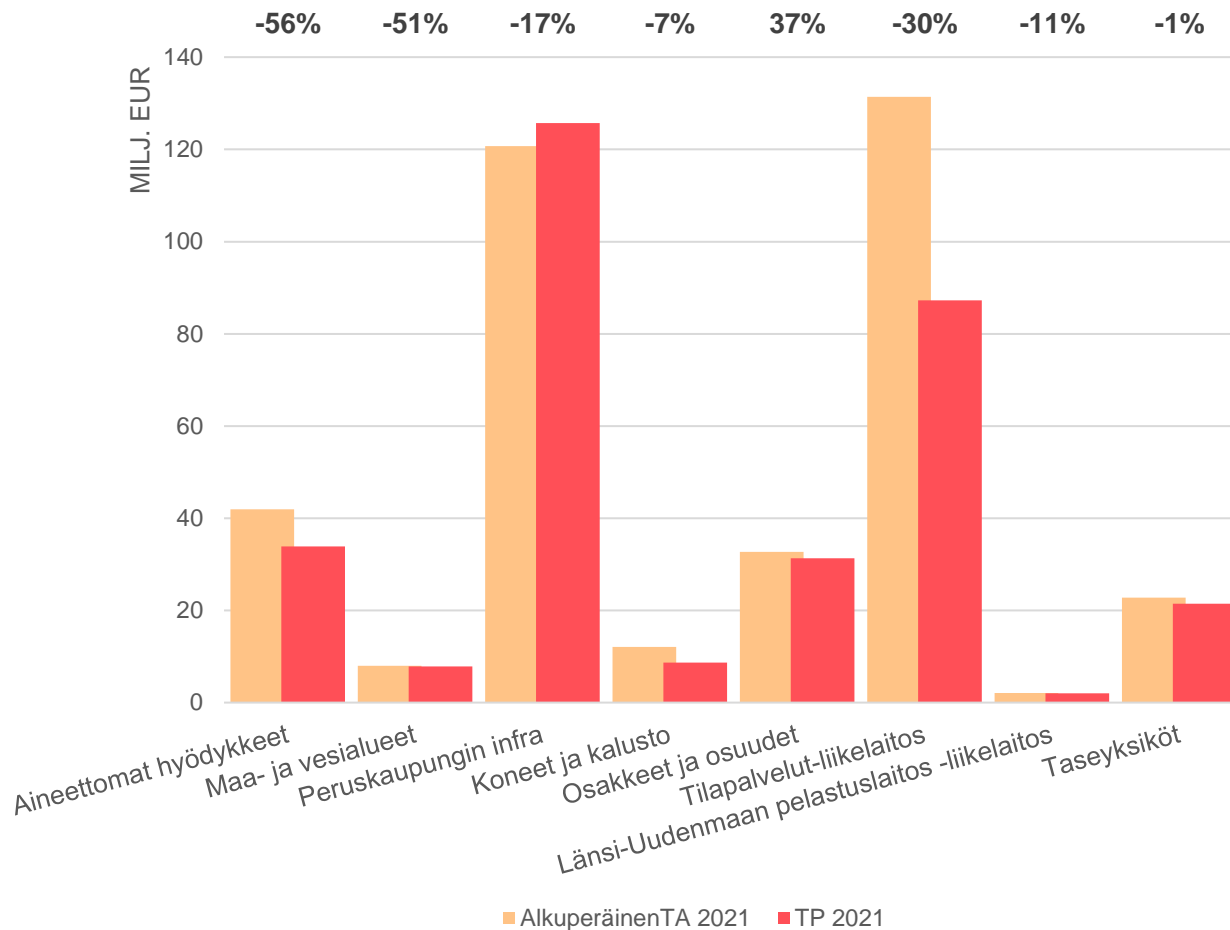
2.2.2022

Investointien toteutuminen

Investointien toteutuminen

*prosentit kuvaavat muutosta vuoden 2020 tilinpäätökseen

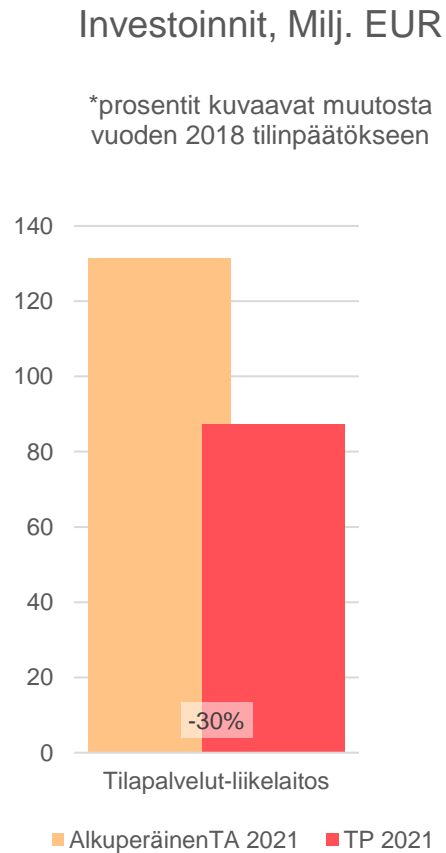

- **Investoinnit yhteensä 318 M€**
- **Nettoinvestoinnit 284 M€**, laskua edellisvuoden tasosta 58 M€ (17%)
- **Investoinnit alitti alkuperäisen talousarvion 54 M€**
 - Toimitilarakentaminen alittui 43 M€
 - Metron valtiononosuutta kirjattiin 9 M€ vähemmän

Toimitilainvestointien toteutuminen

Tilapalvelut-liikelaitoksen talousarviossa uudisrakentamisinvestointien määrä on 99,6 milj. euroa. Investointien toteuma on 56,9 milj. euroa eli 57,1 %. Alitus talousarvioon nähden oli 42,7 milj. euroa. Markkinatilanne vaikutti hankkeiden toteuttamiseen.

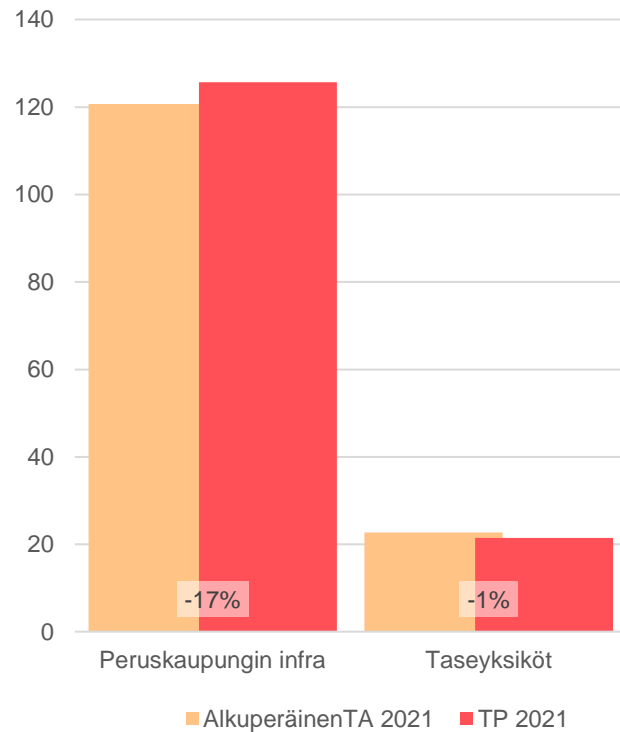

- Suurimmat vuotuiset määräraha-alitukset olivat seuraavissa kohteissa:
 - Monikon koulukeskuksen työmaa edistyi vuonna 2020 arvioitua nopeammin ja budjetti alitettiin vuonna 2021 (4,78 milj. euroa).
 - Tiistilän koulun ja päiväkodin aloitus siirtyi alkuvuoteen 2022 (7,25 milj. euroa).
 - Kalajärven koulun ja päiväkodin työmaan aloitus siirtyi vuoden 2022 puolelle uuden kilpailutuksen takia, budjetti alitettiin vuonna 2021 (2,33 milj. euroa).
 - Pitkänotkon päiväkotitoimitus poistettiin investointiohjelmasta, joten budjetti alitettiin (2,32 milj. euroa). Hankkeen toteuma oli 0,3 milj. euroa ja siitä tehtiin kertapoisto.
 - Metsolan päiväkodin työmaan aloitus viivästyi ja budjetti alitettiin (1,52 milj. euroa).
 - Jousenkaaren koulu eteni ennakoitua hitaammin ja budjetti alitettiin (1,49 milj. euroa).
 - Espoonlahden urheilupuiston huoltorakennuksen tarjoukset ylittivät määrärahat ja hanke siirrettiin vuodelle 2022. Budjetti alitettiin (1,20 milj. euroa).
 - Tapiolan ja Espoonlahden uimahallien suunnittelu ei edennyt ennakkoidusti, joten budjetti alitettiin (1,15 milj. ja 1,39 milj. euroa)
 - Oittaaan uimarannan pukutilahankkeen tarjoukset ylittivät määrärahat ja hanke siirrettiin vuodelle 2022. Budjetti alitettiin (0,33 milj. euroa).
 - Luukin leirikeskusten peruskorjaus alittui 0,9 milj. eurolla.
 - Kungsgårdsskolan och daghemin työmaa edistyi vuonna 2020 arvioitua nopeammin ja budjetti alitettiin vuonna 2021 (3,75 milj. euroa).
 - Elinkaarta jatkavat investoinnit eivät edenneet ennakkoidusti, joten budjetti alitettiin (7,23 milj. euroa)
 - Palveluverkkomuutostyöt alittuivat 1,4 milj. euroa.

Infrainvestointien toteutuminen

Investoinnit, Milj. EUR

*prosentit kuvaavat muutosta vuoden 2018 tilinpäätökseen

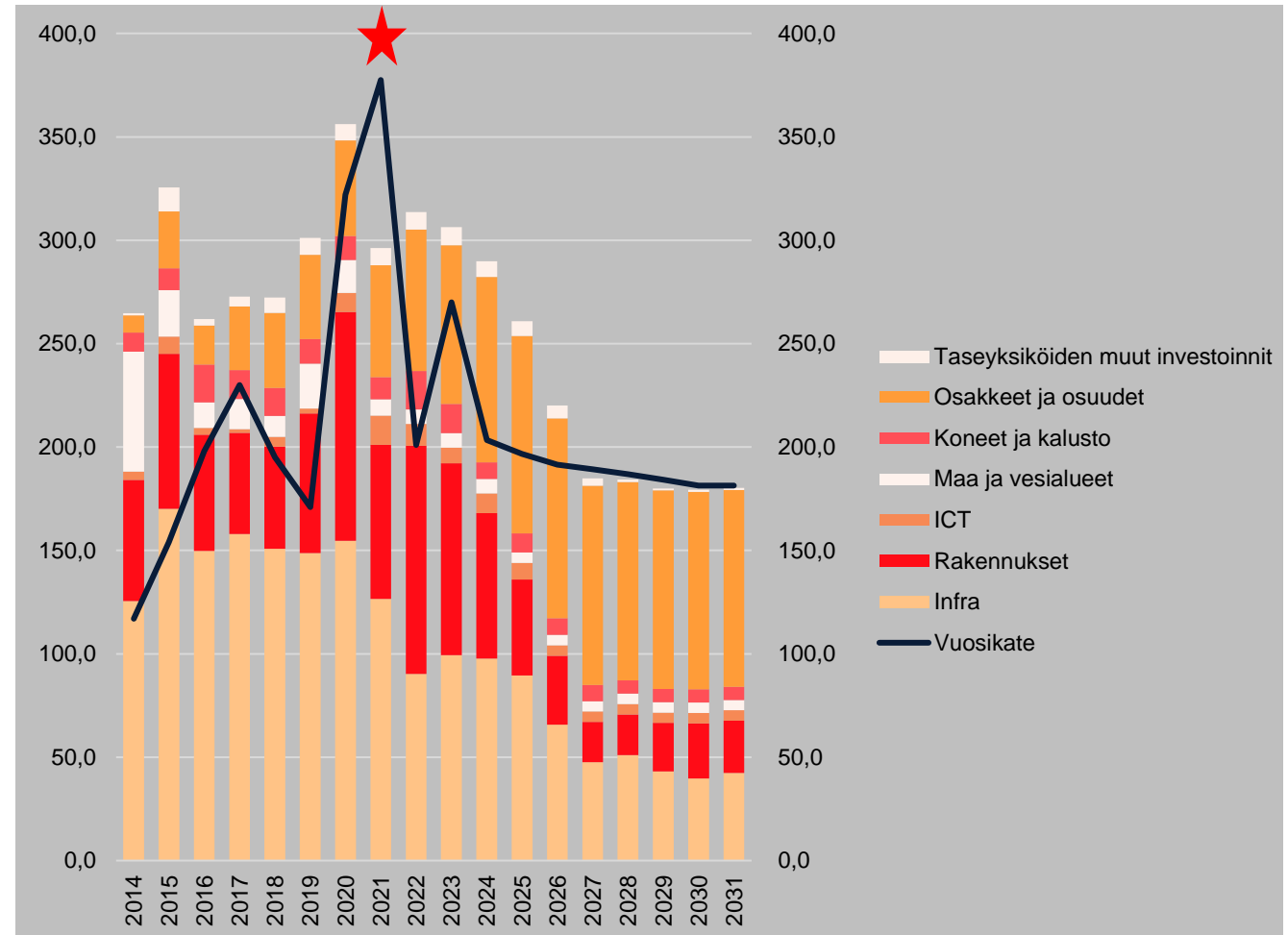

- Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden osalta vuosi oli otollinen infran rakentamiseen.
- Kaupungin infrainvestoinnit 126 M€, taseyksiköiden 13 M€
- Hankkeet etenivät talousarvion mukaisesti. Mm. Espoonväylä välillä Suomenoja-Puolarintie valmistui ja Raide-Jokeri Espoon lohkoilla eteni tavoiteaikataulussa.
- OVK 1:n yhteydessä korotettiin maankäyttösopimuksilla rahoitettavien investointien määrärahaa 5 milj. eurolla, koska suunnitelmaresurssit ja suotuisat rakentamisolosuhteet olivat edistyneet hyvin, jonka takia panostettiin tekemään suunniteltua enemmän.
- Maankäyttösopimuksilla rahoitettavia investointeja tehtiin 5,8 milj. euroa alkuperäistä talousarviota enemmän.

Kaupungin nettoinvestoinnit ja vuosikate

- Nettoinvestoinnit yhteensä 284 M€
- Investointitaso laski 58 M€
- Vuosikate nousi ennätysellisesti 383 M€ tasolle (78 M€ rahastojen kirjanpitoon realisoituneita tuottoja, kirjautuu rahastoon)
- **Kaupungin investoinnit rahoitettiin tulorahoituksella, tulorahoitusaste 135 % (89% v. 2020)**
- **Sote- ja pelastustoimen uudistus hidastaa vuosikatteen kehitystä 2024 =>**

Rahoituslaskelma

	Tilinpäätös 2020	Alkup. talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Toiminnan rahavirta	235 437	64 357	325 119
Vuosikate	304 416	135 389	383 624
Tulorahoituksen korjauserät	-68 979	-71 032	-58 505
Investointien rahavirta	-271 045	-278 852	-220 633
Investointimenot	-424 525	-372 966	-318 161
Rahoitusosuudet investointimenoihin	82 340	40 814	33 757
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	71 140	53 300	63 771
Toiminnan ja investointien rahavirta	-35 608	-214 495	104 486
Antolainauksen muutokset	-22 098	-30 515	-31 896
Antolainasaamisten lisäykset	-27 000	-35 834	-37 000
Antolainasaamisten vähennykset	4 902	5 319	5 104
Lainakannan muutokset	251 579	234 509	158 503
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	285 000	315 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-68 170	-80 491	-71 790
Lyhytaikaisten lainojen muutos	34 749	0	230 293
Muut maksuvalmiuden muutokset	47 471	-721	-9 500
Rahoituksen rahavirta	276 952	203 273	117 107
Rahavarojen muutos	241 344	-11 222	221 593

Toiminnan ja investointien rahavirta **positiivinen 104 M€**

Talousarviolainoja ei nostettu, 2021 (talousarvio 315 M€)

- Vuonna 2020 lainoja nostettiin etupainotteisesti
- Valtion koronakorvaukset
- Verotulojen kehitys

Hyvä kassatilanne koko vuoden

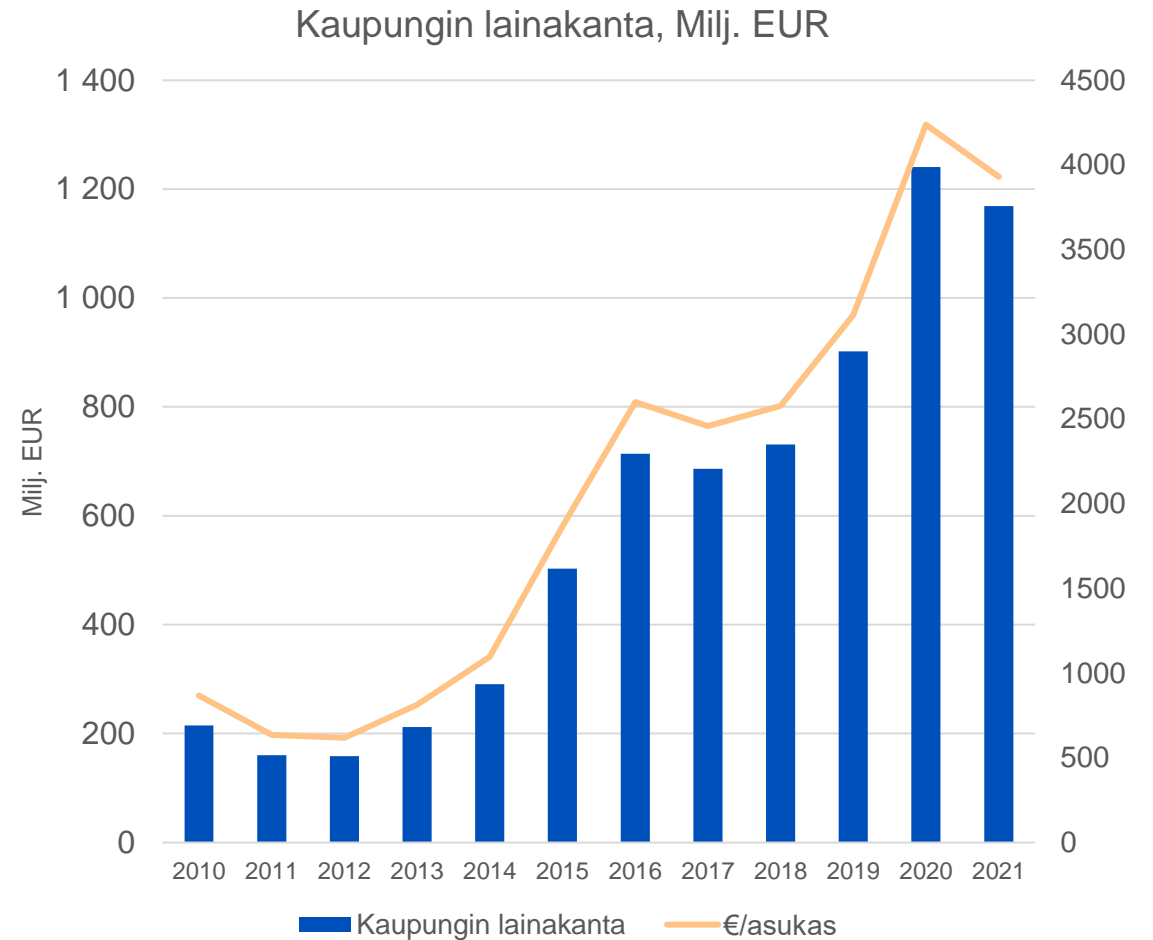

Emokaupungin lainakanta ja korkokulut sekä keskeiset tunnusluvut

Kaupungin pitkäaikaisen lainamäärän kehitys ja korkokulut

- Talousarviolainoja ei nostettu 2021, vuonna 2020 lainaa nostettiin etupainotteisesti ennen valtion koronakorvausten selviämistä.
- Lainakantaa lyhennettiin 72 M€
- Lainakanta 2021 1169 M€
- 3 930 €/asukas

Konserni kuvaa Espoon kokonaisuutta, **konsernin luvut valmistuvat maaliskuussa 2022.**

Kaupungin keskeiset tunnusluvut

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Toimintakate	-1 549	-1 526
Toimintatuotot/kulut% +	23,6	20,8
Vuosikate/poistot % +	203,8	176,9
Tilikauden tulos +	193,5	129,1
Omavaraisuusaste %		64,4
Suhteellinen velkaantuneisuus %*		70,5
Lainanhoitokate** +	4,9	4,0
Investointien tulorahoitus% +	134,9	89,0
Lainakanta +	1 169	1 241
Lainakanta eur/as +	3 930	4 235

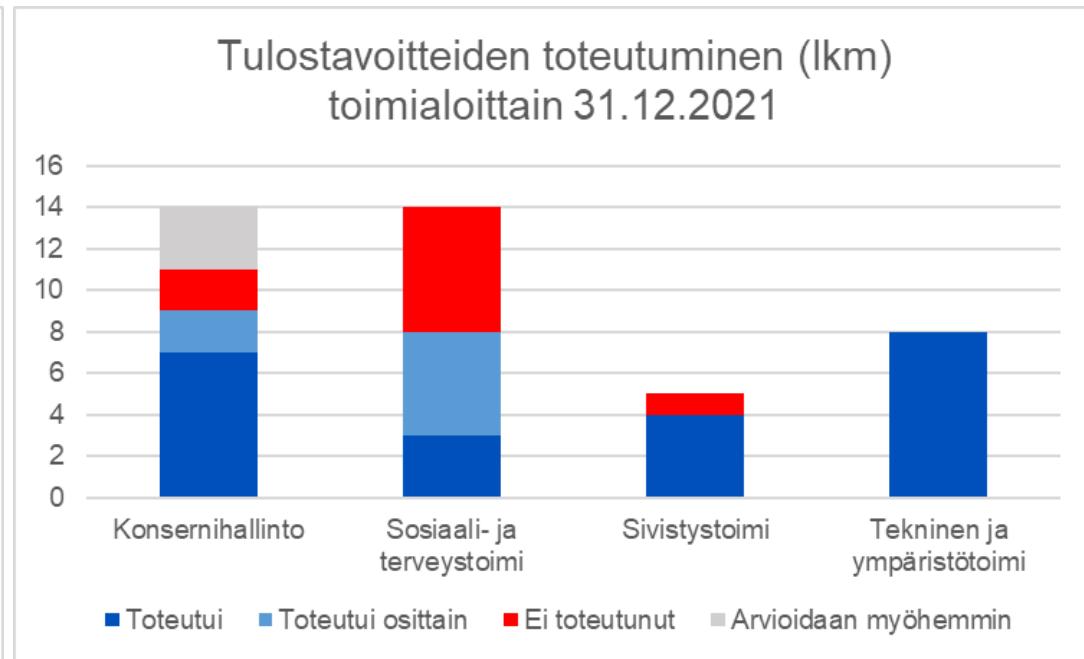
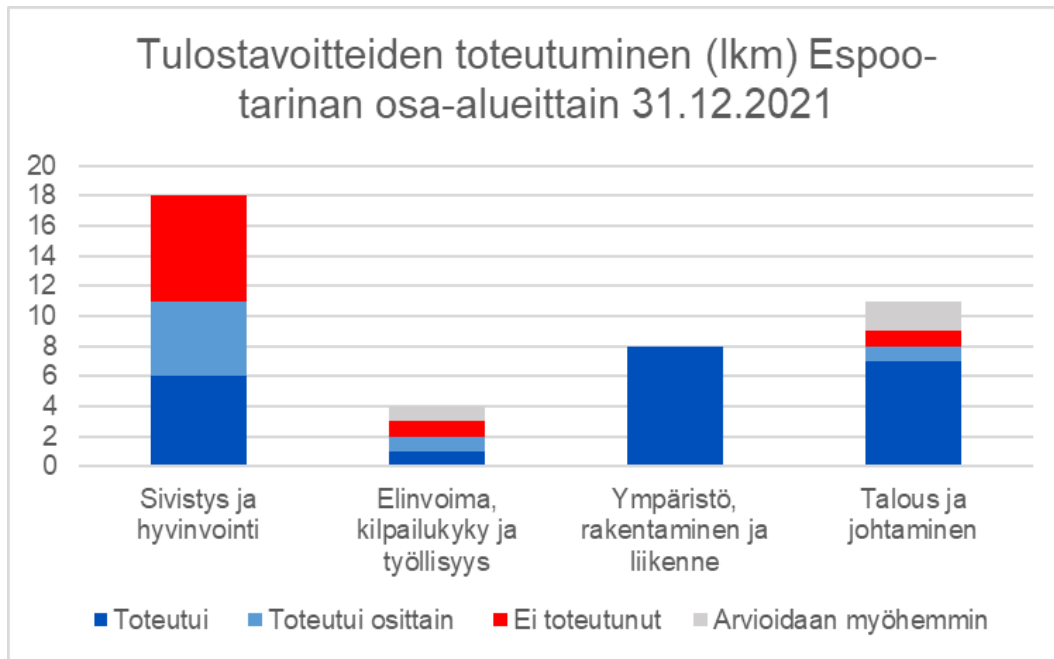
* Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo kuinka suuri osuus kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

** Lainanhoitokate kertoo kunnan/konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Valtuuston asettamien tulostavoitteiden toteutuminen 2021

Espoo-tarinan tulostavoitteiden toteutuminen

- Vuodelle 2021 asetettiin yhteensä 41 tulostavoitetta. Näistä 54% arvioidaan toteutuvan ja 17% arvioidaan toteutuvan osittain. Vähintään osittain tulostavoitteista arvioidaan toteutuvan 71%.
- Yhdeksän tulostavoitteen osalta arvioidaan, että tulostavoite ei toteudu.
- Erityisesti hyvinvointiin ja terveyteen liittyvien tulostavoitteiden osalta on ollut haasteita. Näissä onnistumista on vaikeuttanut koronapandemia.
- Vielä tässä kohtaa ei osata arvioida kolmen tulostavoitteen osalta toteutumista.

Konserniraportti 4/2021

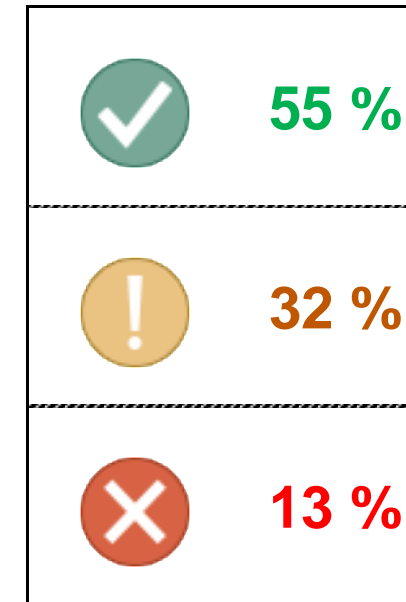
Tavoitteiden yhteenveto

Valtuuston konserniyhteisöille asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Toteutuneet tavoitteet: **21/38** (55 %).
- Osittain toteutuneet/toteutumista ei voida arvioida: **12/38** (32 %)
- Toteutumatta jääneet: **5/38** (13 %)

Toteutumatta jääneet tavoitteet ovat:

- Omnia: liikevoitto ja liikevoittoprosentti
- Omnia: tutkintokoulutuksesta eronneiden osuus
- EMMA: Espoon kulttuuripalveluiden haluttavuus ja toiminnan laatu
- EMMA: Museon asema valtakunnallisesti ja kansainvälisesti arvostettuna ja haluttuna yhteistyökumppanina
- Espoon kaupunginteatteri: Vierailuesitysten määrä

Koronaviruspandemia vaikutti usean konserniyhteisön tavoitteiden toteutumiseen negatiivisesti myös vuonna 2021.

Yhteisökohtaisten tavoitteiden toteutuminen 1/3

Yhteisö	Tulostavoite/mittari	Arvio	Muutos Q4/Q3
Espoon asunnot	Asuntojen keskimääräinen vuosittainen käyttöaste on vähintään 98%	✓	— +0
	Asiakaskokemus on hyvällä tasolla	✓	— +0
	Keskimääräinen asunnontuotannon aloitus 400 vuodessa	!	— +0
	Lämmityksen energiatehokkuus paranee	✓	▲ +1
	Aktiivinen osallistuminen asunnottomuuden hoitamiseen	✓	— +0
Espoo Catering	Työn tuottavuuden nousu (=hlöstökulut lv:sta). (Vertailuvuosi 2019)	✓	— +0
	Aterioiden hinnat ja laatu säilyvät vakaina	✓	— +0
	Asiakastytyväisyyskyselyn kokonaisarvosana palvelusta on aiempaa paremmalla tasolla ja jatkuva asiakaskokemuksen seuranta on toiminnassa	✓	— +0
	Vastuullisuus toteutuu mitattuna sekä sosiaalisella että kestävään kehitykseen liittyvillä toimenpiteillä.	✓	— +0
Omnia	Liikevoitto ja liikevoittoprosentti	✗	▼ -2
	Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään tai jatko-opintoihin	✓	— +0
	Tutkintokoulutuksesta eronneiden osuus	✗	▼ -2
	Toiminnan vaikuttavuuden mittaamista ja seuraamista kehitetään	!	<i>ei seurantatietoa</i>
Kiinteistöjä omistavat yhtiöt	Rakennusten sisäilmaolosuhteiden parempi hallinta sekä turvalliset ja terveelliset sisäilmaolosuhteet käyttäjille ja rakennuksille	!	<i>ei seurantatietoa</i>

Yhteisökohtaisten tavoitteiden toteutuminen 2/3

Yhteisö	Tulostavoite/mittari	Arvio	Muutos Q4/Q3
Länsimetro	LM2-hankkeen kustannusennuste ≤ 1159 miljoonaa	✓	— +-0
	LM2-hankkeen odotettu luovutus liikennöintiä varten viimeistään vuoden 2023 aikana	✓	— +-0
	Hankkeen etenemistä raportoidaan säännöllisesti ja tiiviisti omistajille. Mahdolliset merkittävät muutokset hankkeessa käsitellään omistajien kanssa	✓	— +-0
	Riskienhallinnasta ja realistisesta aikataulu- ja kustannustoteumasta raportoidaan tiiviisti ja avoimesti omistajille sekä mahdolliset merkittävät muutokset hankkeessa käsitellään omistajien kanssa	✓	— +-0
EMMA	Espoon kulttuuripalveluiden haluttavuus ja toiminnan laatu	✗	▼ -1
	Museon asema valtakunnallisesti ja kansainvälisesti arvostettuna ja haluttuna yhteistyökumppanina	✗	▼ -1
Enter Espoo	12 onnistunutta ja merkittävää yritysprojektia, jotka voivat olla a) yrityksen asettuminen, b) investointi kasvuyritykseen tai c) yhteistyöprojekti Enter Espoon ekosysteemin toimijan ja yrityksen tai vastaavan välillä	✓	— +-0
	330 000 yöpymistä (yöpymisten määrä virallisissa majoituspaikoissa, Tilastokeskus)	✓	— +-0
	Toiminnan vaikuttavuuden mittaamista ja seuranta kehitetään	✓	— +-0
Espoon kaupunginteatteri	Vierailuesitysten määrä	✗	— +-0
	Asiakastyytyväisyys	✓	— +-0

Yhteisökohtaisten tavoitteiden toteutuminen 3/3

Yhteisö	Tulostavoite/mittari	Arvio	Muutos Q4/Q3
HSL	Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) tuottavuuden nousu vähintään 1,5 % / vuosi	!	— +0
	Joukkoliikenteen palvelutaso on parantunut	✓	— +0
	Jalankulun, pyöräilyn, joukkoliikenteen ja uusien liikkumispalvelujen kulkutapaosuus kasvaa ja uusia liikkumispalveluja otetaan käyttöön	!	— +0
	Joukkoliikenteen energiatehokkuutta parannetaan ottamalla käyttöön sähköbusseja ja muun linja-autokaluston osalta siirrytään käyttämään yhä enemmän biopohjaisia polttoaineita	✓	— +0
HSY	Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tuottavuuden nousu vähintään 1,5% / vuosi	!	— +0
	Tehostetaan toimenpiteitä vesijohtoverkon hävikin pienentämiseksi	!	— +0
	Kotitalouksien jätteen kierrätysasteen ja palvelutason nostaminen	!	▲ +1
	Blominmäen puhdistamon rakentaminen edistyy hallitusti siten, että laitos voidaan ottaa käyttöön suunnitelman mukaisesti 2022	!	— +0
HUS*	HUS kuntayhtymän tuottavuuden nousu vähintään 1 % / vuosi	!	▲ +1
	Jorvin sairaala-alueen yhteisten palvelupolkujen asiakaslähtöistä kehittämistä jatketaan kaupungin kanssa yhteistyössä	✓	— +0
	Investointien kokonaistaso mitoitettava rahoituksellisesti kestävä tasolle	✓	— +0
	Kiinteistöomaisuuden arviointi ja realisointi	!	▼ -1
	HUS ei ylitä talousarviota	!	— +0

* Tilanne 3.11.2021. HUS ei ole toimittanut tuoreempia tietoja.

ESPOO
ESBO